Hikâye müsabakamız başlamıştır.
TAFSİLAT
4üncü sayıfamızdadır.

19-2 nci Yıl Sayı 6504 444

Sayısı Her Yerde 100 Para

KURUN

SALI 18 ŞUBAT 1936

Bugün 12 SAYIFA

Şimalde Habeşler Bir Mağlûbiyete Uğradılar!

sovyet-Romanya andlaşması yapılıyor

Romen kralı diyor ki:

Küçük Antant Avusturya istiklâli yolunda Fransa ile bir safta mücadeleye hazırdır!

Türkiyenin endüstri duvası

(Ülkü) mecmuasının son çıkan sayısında (***) imzası ile değerli bir makale vardır. Bu makale Cumuriyet idaresinin takip ve tatbik etmekte olduğu endüstri siyasetini herkesin anlayabileceği bir şekilde hülâsa ediyor. Türkiyede endüstri davasının nasıl başladığını, ne gibi safhalardan geçtiğini, nihayet bugün nasıl bir istikamet üzerinde inkişaf ettiğini pek güzel anlatıyor. Bu arada "Türkiye bir ziraat memleketidir. Endüstrileşme hareketi ulusal ekonomi bakımından zararlıdır. Bir gün gelir ki şimdi ihraç etmekte olduğumuz ilk madeleri satamaz oluruz.„ diyenlere karşı gayet lojik cevaplar veriyor. En sonra Türkiyenin endüstri davasından beklediği memleket menfaatlerini birer birer gösteriyor.

Onun için bu makaleyi (KURUN) okuyucularının dikkatlerine arzediyoruz.

DAR bir ekleziyastik sınıfın haris iştihalarını doyurmak ve menfaatlerine hizmet etmek için kasten tahrif edilmiş ve bir nevi narkoz haline getirilmiş bir din mistiğinin tesiri altında, asırlarca müddet, bu memleket, bir marmot uykusile uyudu. Bu hal, garpte ekonomi ve teknik'in gitgide hayatın her sahasına hükmeden bir enerji kaynağı haline gelişine müvazi bir seyir takip etmiştir. Bir yanda, siyasal, ekonomik ve sosyal alanlarda şaşırtıcı bir yükselişten sonra, geniş toprakları üzerinde bir millet, uyuşuk ve mütevekkil, bütün hayat hamlelerine yabancı ve teknik zaferlerin şarkısına kulaklarını tıkamış, çile doldurur; öte yanda gitgide üzerinde yaşadıkları topraklar kendilerine dar gelecek kadar nüfusları artan garp milletleri, bütün kapıları açacak olan sihirli anahtarı, ekonomik ilerlemeleri sayesinde elde ederken, tarihin pek tabiî bir hâdiseye şahit olacağı muhakkaktır.

Ve nitekim de böyle oldu: Bir zamanlar Avrupanın bir kısmını zaptetmiş ve diğer bir kısmını da haraca bağlamış olan koca Osmanlı imparatorluğu, bir yandan topraklarının parça parça elinden gittiğini görürken, bir yandan da garp devletlerinin kudretli ve ileri teknikli endüstrileri önünde ekonomik

(Sonu Sa. 10 Sü. 1)

Avusturya tahtına geçirilmesi mevzuu bahsolan Arşidük Otto son Paris seyahatinde

Londra, 17 (A.A.) — Röyter ajansının Moskova muhabiri bildiriyor:

Salâhiyetli ecnebî müşahitlerin

(Sonu Sa. 10 Sü. 3)

Dışbakanımız

Yolda Yugoslav Başbakanile konuştu

Belgrat, 17 (A.A.) — Türkiye Dış işleri Bakanı doktor Rüştü Aras bu sabah Belgrattan geçerken istasyonda Başvekil Stoyadinoviç ile Yugoslav dış işleri bakanlığı erkânı, Romanya, Yunanistan, Çekoslovak elçileri tarafından selâmlanmıştır. Başvekil Stoyadinoviç trende Dış işleri Bakanımıza bir buçuk saat kadar refakat ederek görüşmüşlerdir.

Makalle civarında İtalyan kuvvetleri. (köşede) öldüğü veya esir edildiği rivayet edilen Ras Desta.

Italyanlar bir meydan muharebesini kazanıp Aradam dağını elegeçirdiler

Italyan kumandanı "Şu Aradam tepesini bir türlü hazmedemiyordum. Mideme ağırlık veriyordu!„ demiş

Habeşler de Ras Nasibunun Grazyani ile çarpıştığını, muvaffak olduğunu söylüyor

Dün muhtelif İtalyan kaynaklarından gelen haberlere göre Habeş kuvvetleri Makalle cenubunda bir mağlûbiyete uğramışlardır. Muharebe ayın on birinde başlamış, on beşinde çok şiddetli bir şekil almış ve İtalyanlar Endertada yapılan meydan muharebesini kazanmışlardır.

İtalyan tebliğine göre birinci ve üçüncü İtalyan kolordusu Ras Mologetanın çok çetin mukavemetini kırarak kendilerine gösterilen hedefleri elde etmişler ve Habeş müdafaasının kalesi olan Amba - Aradam üzerine İtalyan bayrağını takmışlardır. Bu bayrağı (23 Mart) Siyah gömleklileri fırkasının İtalyan Prenslerinden Dük dö Pasteianın kumandası altındaki müfreze çekmiştir.

Meydan muharebesinde İtalyan topçusile hava kuvvetleri mühim rol oynamışlardır. İtalyan sol cenahı Antolo'ya kadar ilerliyerek bu mevkii işgal etmiştir. İtalyanlarca Aradam dağının işgali çok mühim sanılmaktadır. Çünkü bundan böyle Ras Mologeta ordusu Ras Seyyum ve Ras Kassa ordularile teşriki mesaide buluna -

(Sonu Sa. 9 Sü. 1)

Komplo muhakemesinde dünkü karar

Mahkeme suçu sabit görmedi

Müddeiumumînin temyiz edip etmiyeceği daha belli değil

Ankara, 17 (Telefonla) — Suikast suçlularının muhakemesine devam olunarak bugün hukuku âmme şahidi sıfatiyle çağırılanlar dinlendi.

Celse açılınca dahiliye müsteşarı Vehbi çağırıldı. Vehbi, reisin suallerine cevaben 300 doğumlu olduğunu, Manastırda doğduğunu söyledi. Sonra, hâdiseye geçerek Yahyanın muhakeme zabıtlarında mevcut ifadelerini tekrar etti ve bu ifadelerin samimiyetine kani olduğunu, Yahyayı valinin yanında emniyet müdürü Şükrü ile beraber dinlediklerini, Yahyanın Ali Saibin ismini ortaya atması üzerine orada bulunanların hayret ettikleri[illegible] hayretinin hâlâ devam ettiğini ve Ali Saip hakkında bir kanaat ifade edemiyeceğini, Üzeyr ve Arifi gördüyse de itiraflarını dinlemediğini, Şaban ve kardeşi İsmaili ise görmediğini söyledi.

ALİ SAİBİN İSMİNDEN BAHSOLUNUNCA...

Vehbinin bu sözlerinden sonra Ali Saibin müdafaa vekili Hâmit Şevketin bir suali üzerine muhakeme başkanlığı kendisinden, Yahyanın Ali Saip ismini ortaya atması üzerine tahkikatı neye bizzat idare etmediğini sordu. Bu suale karşı Vehbi, kendisinin ve emniyet müdürü Sadrinin bir idare memuru olduğunu ve tahkikatın onlar tarafından yapılmasını makul görmediğini söyledi. Bundan sonra, reisin diğer bir sualine cevap vererek hâdiseyi öğrenince duyduğu hayretin hâlâ yaşamakta olduğunu söyledi ve ilâve etti:

"— Bu adamlar Ali Saibin en yakın adamlarıdır. Üzeyr Ali Saibin maiyetinde çalışmaktadır. Buna göre, Ali Saibin aleyhinde bulunmaması lâzım gelirdi.

(Sonu Sa. 6 Sü. 1)

Amerikada geçenhafta içinde büyük kar fırtınaları oldu. Yukarıki resim bu fırtınaların başladığı günde Nevyorkda alınmıştır.

Müsabakamızı kim kazanacak?

Tavla meraklıları arasında tertip ettiğimiz büyük müsabaka çok geniş bir programla yapılacaktır.

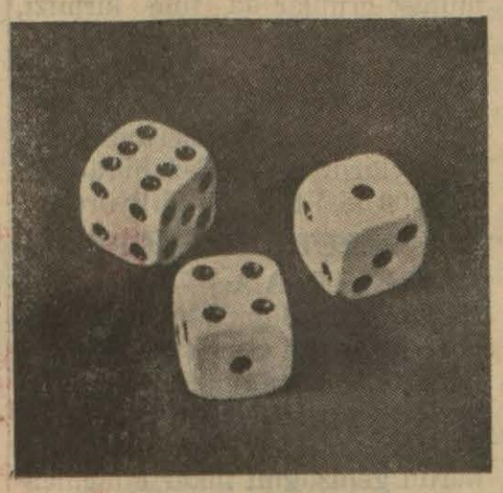

Kazananlar şampiyonluk ünvanından başka para hediyesi de kazanacaklardır. Tafsilât 8inci sayıfada.

Meşhur tavlacılar, hazırlanın!

SON HABERLER

İngiltere İtalyanın notasına tekrar cevap verdi

İngiltere Amerikaya bir teşebbüste bulunacak mı? İtalyan gemileri diğer memleketlere serbestçe girebilecekler mi?

Bay Eden bu noktalarda müteredditt

Londra, 17 (A.A.) — İngiltere, misakın 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrası tatbikatı hakkındaki muhtirasına cevap olarak İtalyadan gelen notaya olan cevabını Londraya göndermiştir. Bu cevapta, İngiliz hattı hareketinin evvelki muhtiradaki izahata uygun olmakta berdevam bulunduğu ve bu hususta muharebeye devamın faydasız olduğu bildirilmektedir. Hükûmet, notanın bir suretini, milletler cemiyeti azasına tebliğ edilmek üzere, telif komitesi başkanına göndermiştir.

İNGİLTERE DAİMA MÜTEREDDİD

Londra, 17 (A.A.) — Avam Kamarasında Dış işleri Bakanına, petrol ambargosu ve Amerika Birleşik Devletlerinin noktai nazarı hakkında müteaddit süaller sorulmuştur.

B. Eden, cevaben demiştir ki:

"— Eksperlerin raporunu almış bulunuyorum. Hükûmet bu raporu, yarın saylavlara tevdi edilecek olan bir beyaz kitapta neşretmek niyetindedir. Amerika Birleşik Devletleri nezdinde bir teşebbüs icrası meselesine gelince, bu, milletler cemiyeti azalarının heyeti umumiyesini alâkadar etmektedir. Bu sebepten İngilterenin yalnız başına böyle bir harekete kalkması doğru olamaz.,,

İngilterenin Milletler Cemiyetine milletler cemiyeti azası devletlerine mensup gemilerin İtalyan limanlarına ve İtalyan gemilerinin bu devletler limanlarına girmelerinin men'i hakkında bir teklifte bulunup bulunmıyacağı hakkındaki suale de B. Eden şu cevabı vermiştir:

"— Bu meselenin irtibat komitesinin kararına tevdi edilmesi lâzım gelmektedir. İngiltere, bu hususta bu âna kadar bir teklifte bulunmamıştır. Bu mesele hakkında İngiltere hükûmetinin istikbalde alacağı hattı hareket hakkında şimdiden hiç bir şey söyliyemem.,,

AKDENİZ DEVLETLERİLE MESAİ BİRLİĞİ

Londra, 17 (A.A.) — İngiltere hükûmeti, İtalyan notasına cevabını göndermeden evvel, karşılıklı yardım anlaşmasına giren devletlerin, yani Fransa, Türkiye, Yunanistan, Romanya, Çekoslovakya, Yugoslavya ve İspanyanın fikirlerini almıştır.

Inkılâp ve Istiklâl konferansları

Halkevleri bu mevzu etrafında bütün yurtdaşları heyecanla bir araya topluyor

Cumuriyet Halk Partisinin vilâyet ve kazalarda tertip ettiği "İnkılâp ve istiklâl konferansları,, na Halkevlerinde devam edilmektedir.

Dün Aydındaki konferansı İzmir Parti başkanı ve Yozgat saylavı B. Avni Doğan vermiş, halkın heyecanlı alkışları ile dinlenmiştir. Bay Avni ikinci konferansını bugün verecektir.

Geçen cumartesi günü Bolunun Göynük köyünde inkılâp konferansını veren Kayseri saylavı Bay Hilmi dün de ayni köyde istiklâl konferansını vermiştir.

Çankırıda ilk konferansını cumartesi günü veren Bay Nasuhi Bayar da ikinci konferansını dün vermiştir.

Akçakocaya giden B. Hıfzı Oguz da orada "İnkılâp ve istiklâl,, mevzuları üzerinde iki konferans vermiştir. Bu konferansa koşuşan halkı belediye salonu almamış. Cumuriyet alanında toplanılmıştır. Halk heyecan içinde dinledi ği bu konferanslardan sonra Atatürke ve Partiye saygı telgrafları çekilmiştir.

Malatyada da vali Necdet evvelki gün ve dün konferanslarını vermiştir.

Edirnede de Seyhan saylavı Hilmi Uran istiklâl mevzuundaki konferansını vermiş, umumi müfettiş general Kâzım Dirik kendisine bir ziyafet çekmiştir.

Bunlardan başka dün İnebolu da Zonguldak saylavı doktor Mithat Altı ok, Milâsta Mardin saylavı Edip Ergen, Sivasta Tekirdağ saylavı Rahmi Apak, Ödemiş Denizli saylavı doktor Hamdi Berkman konferanslarını vermişlerdir.

Memleketin her tarafında verilen bu konferanslar halkın büyük heyecanile karşılanmaktadır. Bu suretle, halkı inkılâbın yüksek manasına eriştirmeğe çalışan Halkevlerinin en büyük gayesi tahakkuk etmis bulunuyor.

Vladivustoktaki Japonlar tart mı edildiler?

Amerika Mançukodaki açık kapı siyaşasından vaz geçmiyecek!

Moskova, 17 (A.A.) — Tass ajansının aldığı malûmata göre, Viladivustok'daki bütün Japonların tardedildiğine dair Japon kaynaklarından çıkan haberler hakikate uygun değildir.

AMERİKANIN MANÇUKODAKİ SİYASASINDAN

Neryork, 17 (A.A.) — Bakan muavini Bay Filips, burada dış münasebetler önünde yaptığı beyantında, Amerikanın Mançukoda açık kapı siyayasından vazgeçmiyeceğini ve bunu elde iyi bir prensip addetmekte olduğunu söylemiştir.

Avrupa seyahatinden henüz dönmüş olan Bay Filipsin, Uzak doğuda beynelmilel işlerin halli için mevcut muahedelerin müessir olabileceğine inanı vardır.

Bay Filips, siyasamız, beynelmilel taahhütlerimizi ifa olan milli prensipimizi muhafazadan ibarettir. Demiştir.

ÇİNDE MUHAREBELER

Şanghay, 17 (A.A.) — Hükûmet kuvvetleri, Seçuen ve Sikiang vilâyetleri arasında bulunan Tienşiyuan şehrini komünistlerden istirdad etmişlerdir. Hükûmet kuvvetlerinden iki yüz, kızıllardan üç yüz ölü vardır. Hükûmet kuvvetleri 800 esir almışlardır.

JAPON TAYYARESİ İADE EDİLDİ.

Moskova, 17 (A.A.) — 9 İkinci kânunda Sovyet hududunda uçan Japon tayyaresi ile içindeki iki tayyareci bu ayın on üçünde Grodivoko istasyonunda Japonlara iade edilmiştir.

Eski kralcılar Harbiye ve Dahiliye nezaretlerini

Venizelosçulara kaptırmamak istiyorlar

Atina, 17 (KURUN) — Venizelosçularla eski kralcılar bir türlü anlaşamamaktadırlar. Yeni mecliste reis ve ikinci reis seçildikten sonra fırkaların kuvvet müvazeneleri hakkında fikir edinmek kabil olacaktır. Bu hususta komünistlerin takınacakları siyaset büyük bir rol oynıyacaktır.

Venizelistlerle eski kralcıların arasındaki en büyük ihtilâf, kurulacak olan millî kabinede harbiye ve dahiliye bakanlıklarının hangi fırka mensupları tarafından işgal edileceğidir. Kuvvetleri elinde tutacak olan bu nezaretlerin kimlere geçeceği, ancak meclisteki müvazenenin teessüsünden sonra anlaşılacaktır.

VENİZELOSÇULARLA ÇALDARİSÇILAR ANLAŞABİLECEKLER Mİ?

Atina, 17 (KURUN) — Venizelosçu parti başkanı B. Sofulis dün B. Çaldarisle görüşerek iki fırkanın iştirakile bir temerküz kabinesi teşkili meselesini konuşmuştur. B. Çaldaris böyle bir kabinede hava, bahriye ve harbiye nezaretlerinin Venizelistlere emniyet edilemiyeceğini söylemiş, tali ehemmiyetteki nezaretlere Venizelistlerin getirilmesine razı olmuştur. B. Çaldarisin bu ağır şartları Venizelistler tarafından kabule şayan görülmemektedir.

B. Sofulis bu hususta gazetecilere demiştir ki:

"B. Çaldarisin şartları, galibin mağlûplara şartlarına benzer. Halbuki mecliste biz ekseriyeti haiz bulunuyoruz. Fikrimce yegâne çare her fırkanın kuvvet derecesini meydana çıkaracak olan meclisi içtimaa davet etmektir.

"Balkan antantı sıyasası malûm ve daima aynıdır,,

Dışbakanımız Belgrattan geçerken Yugoslavya dışbakanı ile tekrar görüştü

Belgrat, 17 (A.A.) — Doktor Tevfik Rüştü Aras, Belgrattan geçerken gazetecilere beyanatta bulunarak demiştir ki:

Bay Stoyadinoviç ile bir kere daha görüşmek fırsatına nail olduğumdan dolayı bahtiyarım. Balkan antantının siyasası malûmdur ve daima aynıdır. Bunun için Bay Stoyadinoviç ile yalnız Balkan antantının önümüzdeki konferansının programı üzerinde noktai nazar teatisinde bulunduk.

Doktor Tevfik Rüştü Aras bundan sonra demiştir ki:

"Yugoslavya kral naibi Prens Paul'ün Londra ve parisi ziyareti yalnız Yugoslavya için değil fakat bütün Balkan devletleri için çok büyük bir ehemmiyeti haiz bulunmuştur. Bütün Balkan devletleri, aldığı neticelerden dolayı Prens Paul'e medyunu şükrandırlar.,,

Ispanyada gürültüler

intihabatta sol cenah kazanıyor örfî idare ilân edildi

Madrit, 17 (KURUN) — Seçim işleri çok heyecanlı gürültülü oluyor. Madritte vilâyetler namzetlerinden altı sol cenah, eski sağ cenah azası kazanmıştır. Sol cenahın daha fazla rey kazanmış olması heyecanla karşılanmıştır Hükûmet sol cenahtan 225 sağ cenahtan 133, merkezden 60 saylav seçildiği tahmin ediliyor.

Madritte bir takım gürültüler olmuş ve sokakta toplanan bir alay "Af isteriz,, diye bağırarak yürümiye başlamıştır. Muhtelif yerlerde çıkan gürültülerde yaralananlar, ölenler vardır.

Amele teşekküllerinin siyasi mahkûmların derhal affını istemek üzere umumi bir grev ilân edecekleri söyleniyor. Zabıta tezahüratın önünü almıya çalışmaktadır. Bazı şehirlerde örfî idare diğerlerinde örfî idare değilse de tehlike hali ilân olunmuştur. Hükûmet asayişi muhafaza için askerî valiye emir vermiştir.

Dün Pariste büyük gösteriler yapıldı

Enternasyonal ve Marseyyez marşları söyleniyor ve "Her taraf Sovyetlerindir,, diye haykırılıyordu

Paris, 17 (A.A.) — Front Populaire tarafından tertip edilen gösteri dün, saat 14,30 da Pantheon meydanında başlamış ve saat 19,30 da Nation meydanında bitmiştir.

Gösteri tam bir sükûnet içinde cereyan etmiş, yalnız, sağ cenah teşekküllere mensup talebe ile, göstericiler arasında, şarkılar ve ıslıklarla tezahürat aleyhinde yapılan bazı teşebbüsler yüzünden, Guartier Latinde ufak tefek hadiseler olmuştur.

Komünist, sosyalist, eski muharipler, gençlik sendikaları, Faucons Rouges'lar ve radikallerden mürekkep alayın geçtiği yollar üzerinde taraftarlardan ve meraklılardan ibaret çok büyük bir kalabalık, bütün kaldırımları doldurmuştu.

Tezahüratçılar arasındaki komünist gruplar da bile kırmızı, ve mavi - beyaz - kırmızı bayraklar bulunuyordu. Enternasyonal ve Marseyyez marşları söyleniyor ve "Her taraf Sovyetlerindir,, diye haykırılıyordu. Tezahüratçılar 100.000 kişi tahmin ediliyordu.

GAZETELERE GÖRE

Paris, 17 (A.A.) — Sol cenah gazeteler, B. Blum'a karşı yapılan tecavüzü tel'in etmek üzere tertip edilen dünkü tezahürün çok parlak cereyan ettiğini yazmaktadırlar. Sağ cenah gazeteleri bu tezahürün genişliğini inkâr etmemekle beraber, hükûmeti buna müsaade etmiş olmaktan dolayı kabahatli buluyorlar.

Avusturya - İtalya

Avusturya Bakanı mühim konuşmalar yapıyor

Roma, 17 (A.A.) — Avusturya dış bakanı Bay Berger Waldenegg Toscana'da bulunduğu müddet zarfında bir çok siyasî rical ile görüşmüştür. Mumaileyhin, dış işleri müsteşarı Bay Fulvio Suviç'le görüşmesi muhtemeldir.

İngiliz harp gemilerine bir suikast daha!

İngiliz askerî kuvvetlerine Sekiz milyon Sterling tahsis oluyor

Londra, 17 (A.A.) — Amirallık, elyevm Şathamda tamirde bulunan Cumberland kruvazörüne bir suikast yapıldığını haber vermektedir. Bu haber, matbuatta oldukça heyecan uyandırmıştır. Çünkü, geçen ilk kânunda Royal Oak zırhlısı ile Oberon deniz altı gemisine de suikast yapılmak teşebbüsünde bulunulmuştu.

Londra, 17 (A.A.) — Deniz, kara ve hava kuvvetleri için bütçeye ilâve edilen tahsisat miktarı bu sabah neşredilmiştir.

Yekûnu takriben sekiz milyon İngiliz lirasına yükselen bu para, şu suretle taksim edilmektedir:

Deniz, 4.850.000; ordu, 1 milyon 350.000; hava, 1.611.000; bu tahsisat, İtalyan — Habeş anlaşmazlığı üzerine ittihaz edilen hususî tedbirleri istihdaf etmektedir.

işaretler

Petrola ambargo konacak mı?

Uluslar Sosyetesinin zecrî tedbirler komitesi aylardanberi çalışıyor. Projeler hazırlıyor. Şimdi merkezin kafasında arka arkaya sorulan sualler tek bir cümle ile hülâsa edilebilir:

Petrola ambargo konacak mı?

Bu sözün içinde Avrupanın mukadderatını taşıyacak kadar karışık hulyalar gizlidir.

Bu sözde, Afrikanın mücadele muntakalarında yan yana, kanlı kucağa akan siyah ve beyaz insan kanlarının ıslattığı çölün yeni haritası ve yeni hayat plânı gizlidir.

Bazan bir fikir insanlara musallat olur. Bütün hakikatler sanki kendisinden ibaretmiş gibi bütün ihtimalleri arkasına bir koyun sürüsü gibi takar, sürükler. Ambargo meselesi de böyle oldu. Petrol ambargosu ardında milyonlar hulyaya daldılar.

* * *

Fakat realite insanlra musallat olan bu fikre ne kadar uygundur?

Ambargo fikrini, realite ve mülâbikat bakımından unsurlarına ayıralım. O zaman bunun bir hayal, yahud bir realite olduğunu anlamak mümkün olacaktır.

Ambargo fikrinin hakikatleşmesi:

A — İngilteredeki dış ve iç siyasa platformuna,

B — Dünya devletlerinin vaziyetine,

C — Harbin neticeleri üzerine yapacağı tesirlere tâbi olacaktır.

İngilterenin ambargo hakkındaki düşünceleri

İngilterede ambargo meselesi, bir dış politika meselesi olmaktan ziyade bir iç politika meselesi olmuştur. Son İngiliz intihabı İngilterenin içtimaî politikası bakımından olmaktan ziyade uluslar sosyetesi politikasını muhafaza etmek bakımından yapılmıştır.

Uluslar sosyetesinin İtalya — Habeş anlaşmamazlığı yüzünden yeniden canlandırdığı prensip İngilteredeki muhtelif fırkalar ve cenahlar tarafından türlü türlü şekillerde karşılanmıştır.

Koyu muhafazakârlar zecrî tedbirlerin aleyhindedirler.

Sosyalistler zecrî tedbirlerin derhal ve şiddetle tatbikine taraftardırlar.

Mutedil muhafazakârlar ve liberaller, zecrî tedbirlerin finans ve ekonomi yönünden yapılmasına taraftardırlar.

Milli hükûmet sosyalist tezini benimsiyerek rey almıştır. Bu rey alınmanın tahakkuk ettiği günler sosyalistler muhtelif fırkaların kandanslarını iyi bildikleri için bu fikri ileri sürüyorlardı:

— Muhafazakârlar uluslar sosyetesi tezi için rey aldılar. Fakat bu siyasete sadık kalmıyacaklar.

Samoel Hor'un Paris anlaşmasını bu siyasetin bir tezahürü sayıldı. Gerçi Samoel Hor, yerini Edene terk etti. Fakat vaziyet şudur:

Milli hükûmet mutedil muhafazakârlar hattındadır. Yani petrol ambargosunun her hangi bir harp ihtimalini doğurmasını göz önünde tutmaktadır.

Sadri Ertem

(Sonu Sa. 10 Sü. 4)

ŞEHİRDE

Şehir Meclisinde

Bozulan otobüsler hakkında yeni bir madde

Şehir meclisi dün saat on dörtte Bay Necip Serdengeçtinin başkanlığında toplanmış, bazı azaların mezuniyet istekleri kabul olunduktan sonra ruznameye geçilmiştir.

Yeni inşa edilecek binalarda yapılacak sığınaklar için hazırlanan talimatnamenin tetkiki mülkiye ve kavanin encümenlerine, Heybeli ve Büyükadada yapılacak dört asrî halâ meselesi bütçe encümenine havale edilmiştir.

Muhteliof hatlarda işliyen otobüslerin seferden çıktığı veya bozularak yolda kaldığı zaman Emniyet Altmcı şube direktörlüğüne 48 saat zarfında malûmat vermeleri hakkında otobüs talimatnamesine bir madde ilâvesi kabul edilmiştir.

Ekmek, francala ve un nümunelerinin kimyahanede 24 saat zarfında tahlil edilmesi meselesi mülkiye ve sıhhiye encümenlerine havale olunmuştur.

Meclis perşembe günü toplanacaktır.

Havalar ve nezle

YARIN GECE İLK CEMRE DÜŞÜYOR

Büyük fırtınadan sonra havaların karmakarışık gitmesi gene nezlenin baş göstermesine sebep oldu. Son yıldız fırtınasının ertesi günü akşama doğru hava esmeğe başlamış; batıya çevirmişti. Çok geçmeden lodos başladı. arkasından gene poyraza çevirdi.

Evvelki gün akşama kadar inbat geçti. Dün sabah erkenden ta akşama kadar hem hafif lodoslu, hem de çisili ve rutubetli bir gün geçirdik.

Havalardaki bu ittiradsızlık yüzünden dün kahvelerde, tramvaylarda bol bol aksıranlara rastlanıyordu. Bakalım, yarın gece ilk cemre düşerken havayı nasıl bulacağız.

LİMAN İDARESİNE MAVUNA LÂZIM

Liman idaresi bundan bir müddet evvel elindeki mevcut vesaitin azlığından bahsederek Ekonomi Bakanlığına müracaatta bulunmuştu. Son şiddetli fırtınalarda 16 mavunanın birden batması üzerine büsbütün vesaitsiz kalan idare Bakanlığa ikinci bir müracaatta bulunarak yeni mavuna ve motör alınmasını istemiştir.

BİR BİSİKLETLE BİR PALTO AŞIRMAKTAN CEZA YEDİ

Beşiktaşta Ali adlı birinin bisikletini ve paltosunu aşırmaktan İstanbul üçüncü ceza hakyerinde duruşması yapılan Kâzım hakkında, dün karar verilmiştir.

Suç sabit görülmüş, Kâzım, iki yıl, üç ay ceza yemiştir.

ihtilâs

Pendikte iki Belediye memuru tevkif edildi

Pendik belediyesinde mülkiye müfettişi B. Feyzi Gürelin yaptığı teftişlerde meydana çıkardığı ihtilâs ve zimmetin ehemmiyetli bir yekûn tutmakta olduğu haber alınmıştır. İhtilâs suçluları kâtip ve veznedar Hasan Rıza ile mezbaha memuru Yahya ve tahsildar Şefiktir.

İşten el çektirilen bu suçluların tevkiflerine de karar verilmiş ve Yahya ile Şefik yakalanmışlardır. Veznedar Hasan Rıza aranmakta ve tahkikata devam olunmaktadır. Şimdiye kadar tesbit olunan zimmet miktarı bin lirayı geçmiştir.

Kuruçeşme depoları

Depoların Vaniköye kaldırılması muhtemel

Bazı tacirlerin Kuruçeşmedeki kömür depolarının Vanıköyüne kaldırılması hakkında Ticaret odasına baş vurduklarını yazmıştık. Kadıköyünden bazı tacirler yeniden müracaatta bulunmuşlar, kömür depolarının Vanıköyünde yapılması doğru olduğunu tekrar etmişlerdir. Ticaret odası, depoların burada yapılmasına imkân olmadığını, çünkü Vanıköyünun hem limandan uzak hem de akıntılı bir yerde bulunduğu cevabını vermişti. Oda bu müracaatları ayrıca Ekonomi Bakanlığına bildirdiğinden Bakanlık bu hususta tetkikat yapmak üzere bir heyet göndermeğe karar verşimiştir.

ZEHİRLİ GAZ KURSU BUGÜN AÇILIYOR

Hükûmet ve belediye tabipleri için Etıbba odasında bugünden itibaren bir zehirli gaz kursu açılacaktır. Kurs gündüz saat on beşten akşam saat on yediye kadar sürecektir. Kursta dersler, Hıfzıssıhha uzmanı Bay Necmettin tarafından verilecektir.

TAKAS KOMİSYONU

Takas komisyonu dün vilâyette vali muavini Bay Hüdainin başkanlığında toplanmış; son alınan takaslarla bundan sonra alınacaklar hakkında görüşülmüştür.

GÜZEL SANATLAR AKADEMİSİNDE

Güzel San'atler Akademisinde mektep salonunun tezyini için umumî bir konkur açılmıştır. Bu konkura mimarî ve tezyinat talebeleri iştirak etmişlerdir. Konkur aym yirmisine kadar devam edecektir.

Mekteplerde teftiş

Alınan neticeler Kültür Bakanlığına bildiriliyor

Bütün lise ve orta okullar kültür bakanlığı genel ispekterleri tarafmdan teftiş edilmektedir. Şimdiye kadar İstanbul kız ve erkek liselerile Çapa kız öğretmen okulu, Kabataş lisesi ve Pertevniyal lisesi teftiş eddilmiş sonuç bir raporla Bakanlığa bildirilmiştir.

Teftiş işinde 7 genel ispekter çalışmaktadır.

Hukuk Fakültesinde imtihan talimatnamesi değiştirilecek

Hukuk fakültesinin imtihan talimatnamesinde yeniden bazı esaslı değişmeler yapılacağı söylenmektedir.

Bu iş etrafında yakında Hukuk fakültesi profesörler kurumu Üniversite rektörünün başkanlığı altında bir toplantı yaparak konuşacaklardır.

Talimatnamenin bazı maddeleri talebenin lehine olarak değiştirilecektir.

Edebiyat Fakültesinden mezun olanlar

Edebiyat fakültesinin şubat devresi mezuniyet imtihanı dün bitmiştir. Bu devrede tarih zümresinden Cemal, Süleyman Sırrı. Bedia Halit, Fahriye, Nire mezun olmuşlardır.

İnkılâp dersleri

Bay Recep Peker dün Üniversitede inkılâp dersine devam etmiştir.

Bugün de Bay Yusuf Kemal ders verecek ve İnkılâbın ekonomi safhasından bahsedecektir.

Polis haberleri:

Çıldırmış mı?

Bir sarhoş dört kişiyi bıçakla kovaladı

Cibalide Okul sokağında oturan sabıkalı Gafur halkın rahatını bozacak derecede sarhoş olarak caddelerde dolaşırken etrafa saldırmış, Abidin, Lûtfi, İbrahim Ahmet isminde dört kişiyi bıçakla kovalamıştır.

SAKIZ YAPARKEN — Kuzguncukta İcadiye caddesinde 8 sayılı evde oturan Mesudiyeli Bekir çocuklara mahsus sakızdan yüzük yaparken bir kısmını mangala düşürmüş, ve söndürmek isterken elleri yanmıştır.

KAPI DEMİRİNİ KALDIRARAK İÇERİ GİRMİŞ — Gözte pede İstasyon caddesinde attar Bodosun dükkânına kapı demiri kaldırmak suretile hırsız girmiş para ile öteberi çalmıştır.

İddia üzerine seyyar sebzeci Ahmet yakalanmıştır.

Gezintiler

Sarı umacı

Uzak doğuda tüfenk patladı. Yıllardır üflenen ocak, artık tütüyor demek. Mogol atlıları ile Japon tanklarının çarpıştığı bu saatte, henüz resmen savaş açılmamıştır. Alay alay tutsakların bağlanarak geriye sürüldüğünü, topların alındığını biliyoruz. Fakat elçiler yerlerinde duruyorlar. Dağlarda kan akarken, şarlarda ak yakalıklılar, törenle el sıkışıyorlar.

Savaşın bu türlüsü de yeni çıktı. Hayat var diyor, kitaplar yok!. İki yıl önce Şanghay'da kan gövdeyi götürürken de böyle olmuştu. Çing tav siperlerinin önü leş tepelerile doldu. Japon alayları, Çin sedlerinden aştı. Yanan köyler kızıl meşaleleri ile askere yol gösterdi. Akın, savaş, ölüm ve kan kucak kucağa uçsuz bucaksız ülkeleri kapladı. Her şey vardı, olmıyan yalnız eski adıyla "İlâni harp,, di. Doğrusunu isterseniz hâlâ da oralarda durumun değiştiği belli değildir. Fakat araya Mogol atlılarının karışışı işe başka bir renk veriyor. (Manço) larla, (Mogol) ların ardında iki ayrı devlet bayrağı dalgalanıyor. "Porartür,, "Coşima,, yeniden tarih sahnesine girecek gibi.

Büyük bir Avrupa mecmaasında ibretle seyre değer bir karikatür görmüştüm. Japon haritasından bir entariye bürünmüş bir Japon kızı. Bu harita, bu kızı örtemiyor, En gizli yerleri açık kalıyordu. Sağa sola saldıran Japon hızının, bu sığışamamak kaynağından fışkırdığını artık bilmiyen yoktur.

Fakat Habeş işi açık bir sömürge davası olmadığı gibi Mogol dağlarında patlıyan tüfenkler de darlığın sesi değildir. Eski siyasacıların uzun görüşlü erleri Asyaya her vakit korkulu gözlerle bakmışlar ve er geç bir gün oradan bir "Sarı umacı,, nın çıkacağını söylemişlerdi. Bugün olup bitenler onlara hak veriyor. Çünkü Japonyanın Çin ülkesinden aldığı topraklar, daha yüz yıl nüfus taşkınlığını derin bir göl gibi emebilecek halde olduğu ap açıkken, savaş bitmiyor. Bu bitmeyiş neden? Diye sormak zamanı da geçti galiba. Çünkü en kısa görüşlüler bile uzak doğuda Asyayı benimsiyerek yükselen sarı imparatorluğun bayrağını sezmişlerdir.

S. Gezgin

TÜTÜN KOMİSYONU BUGUN TOPLANIYOR

Her sene bir toplantı yaparak tütünlerimizin vaziyetile istihsal ve istihlâk miktarlarını konuşan tütün ihtisas komisyonu bugün saat on beşte Ticaret odasında Mithat Nemlinin başkanlığında toplanacaktır. Bu toplantıda da tütün ticareti hakkında hazırlanan rapor müzakere ve münakaşa edilecektir.

Yazısız Hikâye:

YAKALANAN KUMARCILAR — Fındıklıda cami arkasında rıhtım üzerinde Abdullah, Nuri ve Mahmut isminde üç kişi kumar oynarken yakalanmışlardır.

ÇIKOLATA ÇALMIŞ — Ortaköyde Dereboyunda 55 numaralı Ziyanın dükkânını sabıkalılardan Tevfik girmiş, sekiz lira ile cigara çikolata gibi öteberi çalmıştır. Tevfik yakalanmıştır.

Türkiyenin endüstri duvası

(Üstyanı 1 incide)

köleliğinin hükmünü kendi elile imza - lamaya mecbur kaldı.

Fakat cemiyetin tabii bir kanunu olarak, ekonomik kölelik tek başına gelmez ve zincirlediği milleti, yavaş ya - vaş, bir nevi yarı sömürgeliğe doğru sürükler, onun bütün kendine hükmet - mek iradesini siler süpürür ve kalkınma imkânlarını da beraber götürür.

Türk milleti, tâ İstiklâl mücadelesi - nin şaşırtıcı ve mucizeli hamlesine kadar, bu ezici ve imha edici çifte illetin, ekonomik kölelik ve sosyal kötürümlüğün tesiri altında yaşadı.

Dumlupınar zaferile Türkiyeyi fiil bir istilâdan kurtaran Önder, Lozanda, bu zaferin geçici olmamasını temin e - decek davayı, dehâlı bir uzgörürlükle farkederek, kapitülâsyonları parçala - mak ve millete tam istiklâlini kazan - dırmak için sonuna kadar mücadele etti ve bu ikinci büyük zaferi kazandı.

O zaman, bir galip kaprisi telâkki ettikleri bu arzuyu yerine getirirken, garp diplomatları, Türkiyenin kendi başına bir iş göremiyerek, ergeç yine garp devletlerinin yardımını istiyeceğini ve bu suretle de kapitülâsyonları kendi elile tekrar iade edeceğini umduklarını saklamıyorlardı.

Bu kanaate varmak için Osmanlı devletinin tarihini göz önünde tutan ve neticelerini ona göre hesaplayanlar yanılmış olduklarını çok geçmeden anla - dılar ve gördüler ki, Türkiyede vukua gelen, önceden tahmin edemedikleri, kökten bir Reform bütün tahminlerini altüst etmiştir.

Lozan'dan sonra asıl büyük, güç, tehlikelerle dolu çalışma devri başlıyordu. O zamana kadar hep başkalarının yardımile emeklemiş, başkalarının tav - siyelerile hareket etmiş, kendini idare etmek kabiliyetini kaybetmiş olan memleket, en yoksul düştüğü ve dünyanın da en büyük buhranlar geçirdiği bir zamanda, tamamen değiştirilmiş ve ye - nilenmiş bir sistemle mukadderatını tek başına tayin etmek mevkiinde bulunu - yordu. Bütün yardım elleri çekilmiş, etrafı, ne zaman düşeceğini gözetleyen iştihalı gözlerle çevrilmişti. Bu büyük bir tecrübeydi, atılacak yanlış adımlar, garp diplomatlarını haklı çıkaracak neticeleri doğurabilirdi.

Türkiyeye tarihinin en şanlı askeri zaferini kazandırmış olanlar, bu defa da memleketin idaresi mes'uliyetini üzerlerine alarak başlanmış esere muvaffakiyetle devam ettiler.

En bitkin, harap, yoksul zamanında, memleketi yeni baştan inşa etmek, pek bozuk ve paslı olan idare mekanizmasını yeni baştan kurmak mecburiyetinde olanlar, taliin acı bir cilvesi olarak, bu defa da karşılarına dünya buhranı denilen korkunç düşmanın çıktığını gördüler ve rakiplerin bu en tehlikelisile savaşmak zorunda kaldılar. Cumuriyet hükûmeti, memleket idaresi için garbin hazır doktrinlerini kabul edecek yerde, en doğru ve ihtiyatlı şekil olan tecrübe usulünü seçti ve tecrübelerinin kendine lüzumunu hissettirdiği tedbirleri biter birer almak suretile Türk ekonomisinin ana prensiplerini ortaya koydu.

Tecrübe bize gösterdi ki, endüstrisiz ve geri ziraatli bir memleket için kapılarını yabancı mahsullere ardına kadar açmak, memleketin kanını azar azar akıtmak, ve günün birinde, harap ve mecalsiz, yurdu, etrafında bu neticeyi bekleyenlerin önüne bir ganimet gibi atmak olacaktı.

O zaman, gümrük serbestisinin tahdidi ve paramızın korunması çareleri arandı. Bu ilk merhaleydi.

Fakat yine tecrübe bize gösterdi ki ekonomi hayatı asırlarca müddet felce uğramış ve halkta her türlü teşebbüs kabiliyetini uyuşturmuş olan bir memlekette, kurtuluşu yalnız fertlerin şahsî çalışmalarından beklemek fazla hayale kapılmak olacaktır. Halbuki memleketin, dünya ekonomisinin aldığı son vaziyet karşısında, kendi servetini mahvolmaktan kurtarması için endüstrileşmek bir zaruret halini almıştı. Otarşi, biliyoruz, haddi zatında iyi ve tavsiye edilir bir şey değildir. Fakat fazla endüstrileşmiş olan garp memleketleri bile bu cereyana kaptırmış giderlerken, bu umumî âfet karşısında, bizim, gereken nefis müdafaası tedbirlerini almadan karşıdan seyirci kalmamız tabiî büyük bir hata olurdu. İşte bu zaruret karşısında, ferdî teşebbüsü esas unsur tanımakla beraber, endüstrileşme hareketini devletin dirije etmesi, ve ferdî teşebbüslerle gerçekleşmiyecek sahalarda bizzat faaliyete geçmesine karar verildi. Bu ikinci merhaleydi.

Bu karardan sonra da endüstrileşme işini dağınık ve gelişi güzel bir şekilde yürütmekten doğacak mahzurlar ve bu hareketin ziraî kalkınmamızla elbirliği yaparak yürümesi lüzumu göz önünde tutularak endüstrileşme hareketinin plânlaştırılması esası kabul edildi. Bu üçüncü ve son merhaleydi..

İşte bugün tatbik mevkiinde bulunan ve yarıdan fazlası gerçekleşmiş olan beş senelik plânımız bütün bu yukarıda saydığımız zaruretlerin neticesi olarak doğmuştur. Hiç bir veçhile, bazılarının sandığı gibi, kopya bir tarafı yoktur. Ve memleketin en hayatî ihtiyaçlarına karşılık vermektedir.

Bazan şuna benzer bir mütaleayı ileri sürenlere rastlıyoruz: « Türkiye bir ziraat memleketidir. İhtiyacından fazla mikdarda zirai mahsuller yetiştirir ve ekonomisinin müvazenesini temin için mutlaka bunlardan bir kısmını dışarıya çıkarmak mecburiyetindedirler. Fakat biliyoruz ki, — hele bugünün kliringli sisteminde — her ihraç bir ithali gerektirir. Şu halde, bir ziraat memleketi olan Türkiye, endüstrileşmesi neticesinde, mamûl maddelerde de kendine yeter bir hale gelecek olursa, dışarıdan bir şey getiremiyecek, bu itibarla ihraç imkânlarını da kendi elile boğmuş olacak ve nüfusunun dörtte üçünü teşkil eden köylüyü sefalete mahkûm bırakacaktır. »

Böyle bir mütalea doğru olurdu, eğer endüstrileşmemizin mana ve şümulünde büyük bir hata işlenmemiş olsaydı.

(Arkası yarın)

Edremit yolunda

Bir otomobil devrildi yaralananlar var

Balıkesirle Edremit yolu arasında bir otomobil kazası olmuştur. Balıkesirden hareket eden Edremit postası Osmanlarla Güngörmez arasında Sazlı handa devrilmiştir.

Vak'a şöyle olmuştur:

Sazlıhan mevkiinde posta otomobilinin önüne şoför Fethinin idare ettiği 101 numaralı kamyon rastlamıştır. Posta ileri geçmek istemişse de Ayvalık otomobili yol vermeyince iki otomobil bir müddet arka arkaya yollarına devam etmişlerdir. Biraz sonra 37 inci kilometrede Fethi kamyonu sağa eçkince posta da arkadan ilerlemiştir. Birinin diğerini geçmesine bir metre mesafe kalmışken nasıl olmuşsa iki otomobil yandan biribirine çarpışmıştır. Bu çarpışma sonunda posta otomobili sola doğru bir hendeğe yıkılmıştır.

Bu devrilme neticesinde Gömeçten Ahmet adlı bir yolcunun kolu kırılmış, şoför Mehmet oğlu Ömerin de parçalanan camlardan elleri kesilmiştir.

İlsürel kurulu üyesinden Feyzi Sözenerin de bulunduğu posta otobüsü yirmi kadar yolcuyu götürüyordu. Şoförle yukarıda yazdığımız bir yolcudan başka yaralı yoktur.

Yalnız otobüsün teneke kısımları harap olmuş, çamurlukları da kırılmıştır.

Ayvalık otomobili vak'a üzerine yoluna devam etmiştir. Bu şoförün de ifadesinin alınması için Edremit ve Ayvalık jandarması kazadan haberdar edilmiştir.

Balıkesir müddeiumumî muavini Necmettin ile hükûmet doktoru Celâl hemen hadise yerine giderek ilk tahkikatı yapmışlardır.

Posta otomobilinin yolcularını Balıkesirden giden bir otobüs Edremite götürmüştür.

Bulgar Kıralı Yugoslavyada

Belgrat, 17 (A.A.) — Bulgar kralı Boris bu sabah buraya gelmiştir. Burada yirmi dört saat kalacağı söyleniyor. Kral Boris, sabahleyin, kral Aleksandrın mezarını ziyaret etmiştir.

Troçki Norveçte

Oslo, 17 (A.A.) — Troçkinin Lehistanda bulunduğuna dair çıkan rivayet üzerinde "Norsk Telegrambyraa,, gazetesi, mumaileyhin, el'an Norveçte bulunduğunu yazmaktadır.

KAZANAN MISIR KREDİ FONSİYE TAHVİLÂTI

Kahire, 17 (A.A.) — 1886 da ihraç edilen tahvilâttan 96.559 numaraya 10 bin frank isabet etmiştir.

1903 de ihraç edilen tahvilâttan 542.694 numaraya 50 bin frank isabet etmiştir.

1911 de ihraç edilen tahvilâttan 71.603 numaraya 50 bin frank isabet etmiştir.

idgeyorduh' cmföyp shrdlu upp

LONDRA PARİSE BORÇ PARA VERİYOR

Paris, 17 (A.A.) — Londra piyasasından 40 milyon sterlinglik bir istikraz akdi için Fransız maliyesince girişilen pazarlıklar bir anlaşma ile neticelenmiştir.

Sovyet-Romanya antlaşması

(Ustyanı 1 incide)

ifadesine göre, B. Titüleskonun, bir karşılıklı yardım andlaşması imzalamak üzere Moskovayı ziyaretini, yakında Fransız - Sovyet andlaşmasının tasdiki takib edecektir. Bu ziyaret mart ayında olacağı tahmin edilmektedir. Sovyet - Romanya andlaşması Fransız - Sovyet ve Çekoslovak - Sovyet andlaşmalarının umumî prensiplerine göre yapılacaktır.

Sovyet Rusyanın küçük itilâfa karşı olan durumunu da konuşacağı zannolunmaktadır.

KRAL KAROLUN SÖZLERİ

Londra, 17 (A.A.) — Kral Karol Deyli Telgraf gazetesi muhabirine verdiği beyanatta ezcümle demiştir ki:

"Romanyanın siyaseti müşterek emniyet olmalıdır. Küçük Antant Avusturyanın istiklâli için, Fransa ile bir safta mücadele etmeğe hazırdır. Orta Avrupa devletleri arasında ekonomik bir el birliği çok hayatî bir zarurettir. Küçük Antant hudutların bir tashih muamelesine tabi tutulmasını kabul edemez. Romanya, Macaristanla, ekonomik esası üzerinden bir anlaşma yapabilir.,,

ROMEN - SOVYET TİCARET ANLAŞMASI İMZALANDI

Bükreş, 17 (A.A.) — Romanya - Sovyet ticaret anlaşması imzalanmıştır. Anlaşmada en fazla imtiyaza mazhar millet maddesi ile her iki memleket arasında ticarî mübadeleler müvazenesine müstenid tediyat anlaşması maddesi vardır.

Yeni çıktı

ESTETiK

Suud Kemal Yetkin

Dün ve Yarın Tercüme külliyatının ellinci sayısı fiyatı 25 kuruştur. Dağıtma yeri VAKIT Evi — Ankara Caddesi İstanbul. Vakıt'ın Türkiyenin her tarafında bulunan satıcılarından isteyiniz.

işaretler

Petrola ambargo konacak mı?

(3 üncü sayfadan devam)

Harbi doğuran tedbirlere taraftar değildir.

Dünya devletlerinin vaziyeti

Fransa siyasa, ve Amerika ekonomi bakımından petrol ambargosu meselesinde birinci plânda gelen devletlerdir.

Fransa, Lavalın Roma anlaşmalarındanberi İtalyayı birinci plânda muhafaza etmektedir. Fransanın sağ cenahı, İtalyayı Fransanın Almanya karşısında tabii bir müttefiki saymaktadır. Bugünkü sola mütemayil Fransa hükûmeti ise, ambargoya İngiltereden daha ziyade taraftar değildir.

Fransanın İtalyayı uluslar sosyetesinden daha ehemmiyetli sayması, İngilterenin ambargo işinde daha ileri gitmesine mani olmaktadır.

Amerikaya gelince; Amerika hükûmeti son kabul ettiği bir kanuna göre bir sene daha petrol satışı yapabilecektir.

Amerika hükûmetinin aldığı bu vaziyet, kendisinin uluslar sosyetesi azası olmaması dolayısile petrol ticaretini serbestçe yapabileceğini anlatıyor.

Uluslar sosyetesi azası olan devletler ambargo kararını verseler de, bu karar ancak Romanya, Sovyet Rusya ve İngiltere gibi uluslar sosyetesi azası olan devletlerin petrol satışlarını Amerika inhisarına terk etmeleri manasını ifade eder..

Harbin fili safhası

Habeş — İtalyan harbinin fili safhası, süratle bitecek bir halden çok uzaktır. Bir tarafın teknik üstünlüğü beri tarafın coğrafya şartları ile karşılaşmaktadır. Bunun neticesi olarak büyük hareket muharebeleri, büyük ve katî neticeler verecek taarruzları beklemek imkânını ortadan kaldırmıştır. İtalya veya Habeş için katî netice ancak şimal cephesinde elde edilecektir. Teknik şartlar yüzünden bu cephedeki ordular biribirlerini bulundukları yerlerden söküp atacak kudrette değildirler. Harp uzamak vaziyettedir. Şu halde, fili sahada harp, yıprandırma harbi şeklini almıştır.

Bu vaziyet, muharebede muzaffer neticeyi elde etmek için başka kuvvetlere dayanmayı zarurileştirmektedir. Harp yıprandırma safhasına girince muavin kuvvet artık malî kudrettir. İç politikanın çatlaklar vermesidir.

Bu vaziyete giren harpte ambargosuz da bir takım neticeler elde etmek mümkündür. İtalya karşı petrole ambargo koymıyanların zaman gibi kuvvetli ve bütün kuvvetleri yıprandıracak kadar çetin tabiatli bir müttefikleri vardır. Bunun için ambargonun konması bir mana ifade etmiyecektir.

Sadri Ertem

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Bu akşam saat 20,30 da

GECİKEN CEZA

Türkçeye çeviren M. Feridun

Yeni elçiler

Yeni Amerika ve Bulgar elçileri geliyorlar

Seyahatte bulunan Sovyetya elçisi Bay Karahan refikasile birlikte bu sabahki ekspresle şehrimize gelmiş bulunacaktır.

Yarın sabahki ekspresle Yeni Amerika elçisi Bay Mekmurrey refikası, iki kızı ve bir oğlu ile şehrimize gelecektir.

Bir iki güne kadar da yeni Bulgar elçisi Bay Kristof gelecektir.

Eski Bulgar elçisi Bay Kristof memleketine dönmüştür.

YENİ AMERİKA ELÇİSİ

Tekaüde sevkedilen Bay Laner'in yerine gelecek olan yeni Amerikan elçisi Bay Mekmurrey 60 li yaşlarında kadardır. Kolombiyanın Prinston Üniversitesini mezundur. 1907 de hariciyeye intisab ederek Hong Kong konsolosluğuna seçilmiştir. Bir müddet sonra Petrograd sefaret kâtipliğine getirilmiş ve orada dört sene kalmıştır. 1912 de Amerika hariciye nezareti "Yakın Şark işleri,, şubesi müdürlüğüne tayin olunmuştur.

1913 ten 1917 ye kadar Pekking sefaret kâtipliğinde bulunmuş, den 1919 za kadar Tokyo sefaretinde müsteşarlığında bulunmuş, 1919 da Amerika hariciye nezareti "Uzak Şark işleri,, şubesi dürlüğüne getirilmiş 1925 de Amerika hariciye nezareti müsteşarı olmuştur.

Sonra bir defa daha Çin elçisi olarak gönderilmiş, 1929 da memasi hayatından çekilerek Baltimorda Hopkins Üniversitesinde beynelmilel münasebetler profesörlüğünü kabul etmiş 1930 da tekrar hariciyeye dönerek Baltık memleketlerine tayin olunmuştur. Letonya, Letonya, Litvanya elçiliğini, Baltık devletinde birden Amerikayı temsil ediyordu. Ayrıca Cenevrede beynelmilel buğday komisyonunda Amerika murahhasıydı.

Yeni Amerika elçisinin diplomatik meslek hayatı uzun ve mümtazdır. Bu senenin başında Ankaraya seçilmitşir. Bu memlekette ilk vazife alışıdır.

YENİ BULGAR ELÇİSİ

Komşumuz Bulgaristanın yeni elçisi Bay Kristof, 1891 senesinde Kazanlıkta doğmuştur. Avukattır. Avukat olmasına rağmen gazeteciliği tercih etmiş senelerce bir çok Bulgar gazetelerinde çalışmış, 1923 de hariciyeye girerek Bulgaristanın Berlin sefaretliği kâtipliğine, oradan da Romanya orta elçiliğine tayin edilmiş, 1933 senesinde tekrar gazeteciliğe dönmüşse de bu seferki Bulgar matbuat umum müdürlüğüne getirilmiştir. Bir yıl sonra Bulgar hariciye nezareti genel katipliğine getirilmiştir. 1934 yılında da Belgratta Bulgaristanı temsil ediyordu.

Yeni Bulgar elçisi Bay Kristof muhtelif dillere çevirilen çok eserleri vardır.

Kadıköy Hale tiyatrosunda

HALK OPERETİ

Bu akşam saat 20,30 da

Dost Yunanistanın Kıymetli Artistleri

Zozo Dalmas ve Kofinyotisin

BEYOĞLU ÇİÇEĞİ

Fransız tiyatrosunda yarın

Pek yakında Bayader

Yabancı Posta

Karlar altında !

Bir film yıldızı, arkadaşlarile beraber, karlar ortasında sarılmış vaziyettedir

Nevyorktan bildirildiğine göre sesvimli film kahramanı Mari Astor Siyerra Nevada dağlarının ortasında karlar içinde kalmıştır. Bu haber Holivuda gelince herkes endişeye düşmüştür.

Günlerden beri bu dağlarda hüküm süren soğuklara, fırtınalara rağmen meşhur yıldız orava gidip bir filmin bazı sahnelerini çevirmek istemişti Mari Astor yalnız değildi. Yanında direktörü ile birlikte yüz elli sinemacı vardı. Dağda, Hollivudun küçük bir şubesi sayılacak olan bir karargâh kurmuşlardı.

Mari Astor

Havalar fena gittiği halde bazı sahneler çekilebilmiş, karın çok fazla yağmasına rağmen filmin bitirileceği ümit edilmişti.

Halbuki son gelen haberler artistler karargâhının tamamile karlarla sarılmış olduğunu bildirmektedir. Bir tank ile karargâhtan çıkmaya muvaffak olan bazı artistler bu haber getirmişlerdir. Bu zavallılar on saat mütemadiyen kar fırtınasile mücadele etmiş, hakikî bir ölümden kurtulmuşlardır.

Tahoe Citiye geldikleri zaman şunları söylemişlerdir:

— "Arkadaşlarımızın vaziyeti saat geçtikçe feci olmaktadır. Sebzeleri, suları, yakacakları kalmamıştır. Bundan başka aralarında hastalık hüküm sürmektedir.„

Bu haber alınır alınmaz doktorlarla birlikte bir imdat heyeti yola çıkmıştır. Fakat kar, çok yağmakta heyetin yola devamını güçleştirmektedir. Vaktinde yetişilemiyeceğinden korkulmaktadır.

Oğul ile baba arasında meslek farkı

Deyli Meyl gazetesi, İngiltere ile Fransayı biribirine bağlamak için Manş denizi altından bir tünel yapılması lehinde bugünlerde yazılar yazmaktadır. Yarım asırdanberi buna dair birçok projeler yapılmıştı.

Bu defa İngiliz gazetesinin yazıları müstesna bir mahiyet alıyor. Çünkü bunların altında bir devlet adamının Winston Çurçilin imzası vardır. Vaktile 1889 da bu zatin babası Randolf Çurçil gürültülü bir müdahale ile ilk projenin Avam kamarasında reddolunmasına sebep olmuştu. Şimdi oğlunun, bu teşebbüsü müdafaa için yazdığı yazılar büyük bir alâka uyandırmaktadır.

Dünyanın en büyük kütüphanesi

Dünyanın en büyük kütüphanesi (British Museum) dadır ki burada dört milyon cilt kitap vardır. Yalnız bu kitapların hepsi eski tarzda tasnif olunmuştur. Onun için üç yıl evvel bu kitapların en son fennî usuller dairesinde tasnifi kararlaştırılmıştır. Şimdiye kadar tasnif olunabilen kitaplar (A) harfinden ibarettir. Tahmin olunduğuna göre dört milyon kitabın hepsinin tasnifi tamam olmak için kütüphane memurlarının daha yirmi iki yıl çalışmaları icap etmektedir.

Modern uyku makinesi

Uykusuzluk kadar fena bir şey yoktur. İnsan uyuyamazsa, Faustun yaptığı gibi, ruhunu şeytana satmaya mecbur olur!

Fakat bereket versin ki doktor Radvan adlı bir Avusturyalı âlim bir makine icat ederek insanları böyle tehlikeli bir alış verişten kurtarmıştır.

Bu makinenin adı Psikofondur ve en müzmin uykusuzluklara birebirdir. İnsan bu sayesinde en rahat bir uykuya dalar. Şimdi bu makine nasıl şeydir diyeceksiniz. Pek o kadar karışık bir şey değil, alelâde bir gramofon! Doktorun büyük bir tecrübe neticesi olarak yaptırdığı plâklar bunun üzerine konur, çalmaya başlayınca insanın esnemekten çeneleri yorulur ve nihayet uyur.

Bir de bunun aksi olmak ihtimali vardır. İnsan gramofonun müziğine alışarak ya hiç de uyumazsa!..

Bilir misiniz?

Dünkü Sayımızda sorduklarımız ve cevapları:

1 — "Satu quo„ ne demektir?

— **Eskidenberi bulunulan vaziyet.**

2 — Hafif bulutlar kaç metre yukarıdan geçer?

— **1500 — 3500 metre arasında.**

3 — Şarlonun asıl ismi nedir?

— **Charlie Chaplin (Çarli Çaplin).**

4 — "Vakit nakittir„ kimlerin darbımeselidir?

— **İngilizlerin.**

5 — Pompeyi şehri neden, ne zaman mahvoldu ve ne zaman bulundu?

— **79 senesinde, Vezüv yanardağının feveranile mahvoldu; 1748 de keşfedildi.**

YENİ SORGULARIMIZ

1 — "Dumping" ne demektir?

2 — Amerikada bir senede kaç çocuk kaçırılır?

3 — Greta Garbo'nun asıl ismi nedir?

4 — "Geldim, gördüm, yendim„ sözünü kim söylemiştir?

5 — Ankara ile ayni arz dairesi üzerinde bulunan şark şehirleri hangileridir?

HALK BİLGİSİ

Eminönü halkevi dil, tarih, edebiyat şubesi tarafından her ay çıkarılmakta olan (Halk bilgisi Haberleri) nin 52 inci sayısı çıkmıştır. Gençlerle münevverleri alâkadar edecek değerli yazılarla dolu olan bu mecmuayı tavsiye ederiz.

Şen Sütun

Dağı yerinden kaldıracak bir adam

Bektaşinin biri iş bulmak için geziyordu. Bir gün köyün birine vardı. Şimal tarafında yüksek bir dağ köyün havasını kesiyordu. Bektaşi söz arasında:

— Ben istersem bu dağı yerinden kaldırır, köyünüzün havasını güzelleştiririm.

Demişti.

Köy ahalisi çok memnun göründüler:

— Eğer bize bu iyiliği yaparsanız hepimizi minnettar edersiniz. Zira köyün fena havası artık canımıza kâr etti.

Dediler.

Bunun üzerine bektaşi bir teklif yaptı:

— Bir sene beni köyünüzde misafir ediniz. Her gün yiyecek, içecek ihtiyaçlarımı tedarik eyleyiniz. Sene başında dağı devirdiğim zaman da bin altın veriniz. Bu şart ile yaparım.

Bu teklifi köy ahalisi kabul ettiler. Köylüler bektaşiyi bir yıl beslediler. Sene sonu gelince bektaşiye taahhüdünü hatırlattılar:

— Dede efendi, haydi bakalım, vakit geldi, dağı yerinden kaldır.

Bektaşi hiç istifini bozmadı:

— Peki, ben de zaten bunu düşünüyordum. Yalnız bana bu köyde ne kadar ip varsa toplayınız, getiriniz.

Dedi. Köylüler bektaşinin istediğini yaptılar. Köyde ne kadar urgan varsa hepsini toplayıp getirdiler. Bektaşi bütün ipleri ve urganları uç uca bağladı. Hepsini bir tek ip şekline koydu. Sonra bu uzun dağın etrafını dolaşıp ipin iki ucundan ellerile tuttu. Dağı arkasına alacakmış gibi bir tavur takınarak köylülere:

— Haydi, dedi, siz bu dağın etrafına dağılınız. Hepiniz birden kuvvetlerinizi birleştiriniz. Bu dağı benim arkama yükleyiniz ki ben de alayım başka bir tarafa götüreyim.

Köy ahalisi bektaşinin bu sözlerine kızdılar:

— Behey ahmak, sen deli misin?. Biz kocaman dağı nasıl yerinden kaldırabiliriz?

Dediler. Bektaşi, hiç hiddet eseri göstermedi. Gülerek köylülere şu cevabı verdi:

— Deli olan ben miyim, yoksa siz misiniz?. Şurada siz bin kişi kadar varsınız. Siz bu kadar kalabalık olduğunuz halde bu dağı yerinden kaldıramazsanız ben tek başıma nasıl kaldırırım?

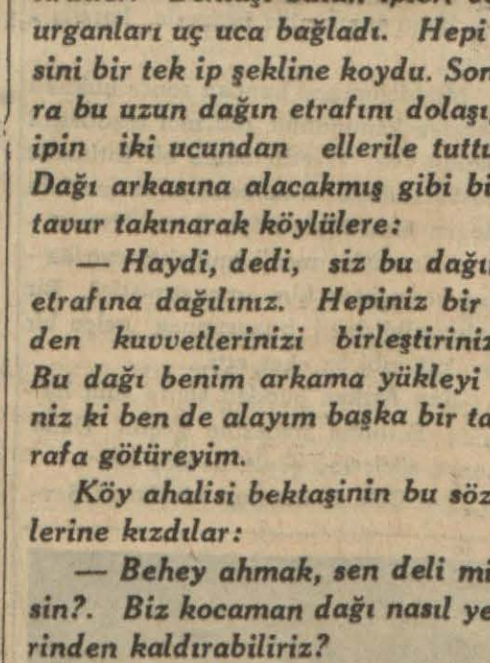

Berlin barometresi!

— Rus karikatürü —

Kırkından Sonra

Azanı Teneşir Paklar

(Atalar sözü)

Yazan: *Sermet Muhtar Alus*

49

"Aşık olan geda olur„; "âşıka ya sabur, ya sefer gerek„ meseleri hatırına gelivermişti... Mühendise açılmak da hiç doğru değil. "Abacı, kebeci, o neci?...„

Akıl isen açma sırrın dostuna
Dostunun dostu vardır, o da söyler dostuna..

Çımacılar: (Kalkıyor!.. Bampur kalkıyor!) diye haykırışıyorlardı. Kararı verdi. Bilet kişesine koşup gidip gelme bileti aldı

Vapura doğru nefes nefese giderken iskelenin alt başından gevrek bir ses:

— Direktörüm, horozu başa bağlayıp böyle erken erken nereye?.. Mühim beyanatım var, tornistan et be tosunum!

Mühendis Artin Horozyan.. Gel diye eliyle çağırıyor, çırpınıyordu:

— Kuşlar, kurtlar daa yuvalarında iken ne oldun? Haneden koğulan adam bu vapur ilem sefer etmez... Dön be ciğerim, kaçır bu (8) numaralı hırtlambayı!.. Bak ne mutena iş'aratta bulunacağım!...

Dânâ, vapurun yanına varmıştı. Çımacılar:

— Efendi, bineceksen bin, binmiyeceksen bizi tutma; iskeleyi alacağız! Diye çıkışıyorlar, aralarında da söyleniyorlardı:

— Çattık be!.. Gemi ayrıldıktan sonra atlıyacak. Goca gövdeyi galdıramayıp dengize yuvarlanacak.

— Yüzmesini de bilmez; dibe gidip başımıza iş açacak!

— Hemşerüm, bu bampur sırasında bekler, bekler emme adamına göre; senin benim gibilere degül!...

Artin dört nala yetişmiş, kolunu kavramıştı:

— Vaz geç müdürüm, dön geri. Ancası beraber, kancası beraber!,..

Mühedis süslenmiş, tıraş olmuş, yüzü pudralar, her tarafı lavantalar içindeydi. İçmiş ve keyfti de, fesi yıkık, eli bıyığında, diyordu ki:

— Dün akşam saatlerce bekledimse ne dee randevuma icabet sizlik ettin? Neler görecek idin neler!.. Kanburun olaydı da teşrif buyuraydın be direktörüm!

Açtı çeneyi:

— Zatını, randevu vaktimden iki saat fazlasına kıdar bekledim Aziz dostum bana madik oynadı deerek melûl, mahzun bendehanemden çıktım. Tekirdağlıya uğrayıp iki tek de orada atayım dedim... Vay efendim vay, meğerleyim bahtım ne yaver imiş. Tekirdağlı da bir tavuk yakaladım daha doğrusu huşurun huşuru bir dişi hindi enkseledim ki görme.. Karşılıklı göz oynattık, surat kırpırdattık, hasılı dakor kaldık.. O halde, zabah karanlığında bunda ne aroorsun der isen sebebiyatı şu: Dişi hindi yalnız değil idi. Refakatinde hımbıl bir baba hindi var idi... Duur, sabır ol.. Bir göz ifadesile huşuru trotuvara çağırdım. Ağnaştık. Bu geceyi Kaliproda geçirecekler, direk posta ilem Peraya avdet edecekler miş. Karı Parol donör etti. Vapura rüküp ettikten sonram Hımbılyanı satacak. Çarhlar döner iken iskeleye atlıyacak. Bulusacağız Bu günü beraber geçireceğiz. Sen cenabını da yanımda isterim. Vallah bırakmam, billah bırakmam!

(8) numaralı, Heybeliye varmıştı. Tekirdağlı Yaninin gazinosuna girdiler. En köşedeki masanın önüne geçtiler. Artin garsona bağırdı:

— Miço, buralı ol!... Bana bir Metaksa!...

Dânâya musallat mı musallat:

— Yapma be müdürüm, etme be gözümün perdesi!... At şundan iki tek de sen. Bilmezsin ne şevk verici, ne huzuzat bahşedici bir cenabettir. Kara dünyayı yeşilistan görürsün geceyi gündüz sanırsın; cehenneme gitsen cennetteyim dersin. Koca kavuklu, kuş beyinli hocaların lâfına inanma. Günahı münahı sat; varsa benim boynuma dola...

Hacı Dânâ tabiî rica ve niyazda:

— Rica ederim Artin efendiciğim abdi âcizi mazur gör. İstirham ederim gözüm ısrar etme... Başka her ne emrin olursa **aleresü velayn.** 40 çeki odun yar de, yaraym... 50 dönüm tarla belle de, belleyim... Sırtıma küfe alıp taş taşıyım fakat **şirbi müskir** hususunda üstüme varma!..

Horozyanın önüne konyak şişesi gelip gelip gidiyor, kadeh dolup dolup boşalıyor, mühendis efendi şakradıkça şakrıyordu :

— Üç buçuk günlük ömür, ekşi suratla durmağa, elem ve cefa çekmeğe değmez be yavrum!.. Çakmalı, çakıştırmalı, kürrei arz mêlâikelerinin karşısına geçip geberinceye kıdar zevk ve safa sürmeli... Atın ölümü arpadan olsun be ahbar!...

Ardmdan, kurdluk nasihatleri:

— Erkek dediğin uyanık, kurnaz, apikonun apikosu olacak. Mercimek kıdar fırsatı yakalayıncas ondan bir kazgan yemek çıkaracak... Dişi kısmı vurdum duymaz, kel ayvazdan hoşlanmaz. Kaz kafalıdan nefret eder. Yem çıkacak bir karıya rastladın mı kolları, açaları sıvıyacaksın; takke fevt etmeden eteğine yapışacaksın. Ekmek ister gibi, dobra dobra muhabbet istiyeceksin... Bunun da en kestirme metodu, üç dört adet parlatmak, cesareti canlandırmaktır.

O yaşa kadar içkinin damlasını ağzına koymamış olan, lâfı edilirken tüyleri dimdik kesilip töbeleri, istiğfarları tutturan Hacı Dânâ, ne dersiniz yumuşamışa benzemişti.

Yanındaki haklı... Tevekkeli mi "bir kadeh mey kişinin arı hicabın götürür„ demişler.

Bu menhus ilâç olarak da istimal kılına geliyor. Bu bapta ulemayi dinin bile cevazı var.. Acaba bir denese mi? Bir tanecik yuvarlasa mı?

Masanın üstündeki kadehten gözlerini ayırmıyordu. Ne de güzel rengi var. Tıpkı yakutun akçılı.

Dündenberi, su içe içe kırbaya dönen midesi berbattı. Ezim ezim eziliyor, boyuna kaynıyor, teftihlerin ardı arası kesilmiyordu.

Garsonun masaya her gelişinde, dilinin ucuna geliveriyordu:

— Evlât, bir kadeh te bana getir!

(Arkası var)

Komplo muhakemesinde karar

(Üstyanı Birincide)

Üzeyrin ve Arifin itirafları kanaatimde bir değişiklik vücude getirmiştir. Bunun için, Ali Saip hakkında bir şey diyemiyeceğim. Çünkü o, bir memur ve muhterem bir memurdur.

"Yahya buraya gelirken ifadelerinde samimî görünüyordu. Yahyanın ne gibi şerait altında bulunduğu, ve hattâ sorulsa Arifin mahiyeti anlaşılır.

"İtiraf ederim ki ben emniyet müdürlüğüne getirildiğim zaman işkence edilmekten ve dayak yemekten korkmuştum. Eğer böyle bir harekete maruz kalmış olsaydım bunu itirafta hiç tereddüt etmezdim.,,

VALİ NEVZADIN İZAHATİ

Dahiliye müsteşarı Vehbiden sonra hukuku âmme şahidi olarak Ankara valisi Nevzat dinlendi. Nevzat babasının adının Asım olduğunu İstanbulda doğduğunu, sonra hâdiseye geçerek , Ali Saibi eskiden, diğer suçluları da hâdise tahkikatı sıralarında tanıdığını söyledi ve suçluların itiraflarından bahsetti. Bu itiraflarda suçluların gayet samimî olduklarını ve bu itirafların sıhhatine itimat eylediğini, suçluların hiç bir işkenceye maruz kalmadıklarını, böyle bir şey vakî olsaydı kanunî tatbikata tevessülden geri kalmıyacağını söyliyerek mahkemenin suçluların ifadelerine itimat etmesini diledi.

Bundan sonra, Ali Saibin müdafaa vekili avukat Hâmit Şevket muhakemede Yahya tarafından izah edilen yemin şekli hakkında izahat istedi. Nevzat, tahkikat üzerinden uzun bir müddet geçtiğini ve bunun için, yemini tekrar edemiyecveğini, yalnız mevzuunu hatırlıyabildiğini söyledi.

Bunun üzerine Reis yeminde Ali Saibin isminin geçip geçmediğini sordu. Nevzat buna cevaben 'hatırlamıyorum,, dedi.

EMNİYET MÜDÜRÜ ŞÜKRÜNÜN SÖYLEDİKLERİ

Üçüncü olarak emniyet müdürü Şükrü dinlendi. Şükrü Üsküplü olduğunu söyledikten sonra hâdise hakkında, bilhassa Yahya üzerinde uzun uzun izahat verdi.

Yahyanın Ali Saip ismini ortaya atması üzerine polis müdürü Sadrinin kendisine telefon ettiğini ve ilk tahkikatın idaresine başka bir cephe verdiğini söyledi. Yahyanın bir meb'us ismini ortaya atmış olmasından ürktüğünü de ilâve etti. Bunun üzerine âmiri bulunan valiye müracaat ettiğini, o sırada Ali Saibin fena bir iftiraya maruz kalmasını düşünerek incelemeler yapmağa başladıklarını, neticede Yahyanın ağzından Ali Saip isminin kaçakçılık gibi bir sebeple ortaya atıldığına kanaat getirdiklerini söyledi.

DAHİLİYE VEKİLİNE ÇEKİLEN TELGRAF

Vehbi, bundan sonraki izahatında şöyle demiştir:

"— Yahyanın valinin huzurundaki ifadesini dinledikten sonra düşüncelerimi olduğu gibi, o zaman İstanbulda bulunan Dahiliye Vekili Şükrü Kayaya arzetmeği doğru buldum. Vekile çektiğim telgraf aşağı yukarı şu şekilde idi:

"16 senedenberi Atatürk'ün izinde yürüyen, ona bağlı olarak mücadele eden ve cumuriyetin herkesle beraber ayni nimetlerine mazhar olan Ali Saibin böyle bir harekette bulunacağını tahmin etmiyorsak da isminin bu arada anılmasını muvafık buluyoruz. Aramalar yapılırken bu hususta da tahkikat yapılmasına emir vermenizi rica ederiz...

Şükrü sözlerine devamla şunları söylemiştir:

"— Yahya ile yaptığımız temasların neticesinde şu kanaati hasıl etmiş bulunuyordum: Yahya hâdiseyi inan verici bir hulûs ve safiyetile hikâye etmişti. Fakat o, şakavetle uğraşmış, vatanî vazifelerini ihmal ederek askerlikten kaçmış bir tipti. Verdiği izahatında geçen isimler tahkikatını idare edenler tarafından aslâ bilinmiyordu. Yalnız mahal isimlerini belki — o da coğrafya kitaplarında okudularsa — biliyorlardı. Binaenaleyh, suçluların hiç bir işkence görmeden ve hiç bir tazyike uğramadan itiraflarda bulunduklarına kanaat hasıl ettim.

Reis Vali Nevzadı çağırdı ve Vehbi ile Şükrünün yeminde Ali Saip sözlerinin geçmediğini söylediklerini ve kendisine bundan bahsedilip edilmediğini sordu. Vali Nevzat: "İki muhterem arkadaşımın bu hususdaki şahadetlerine iştirak ederim,, dedi.

Şahitler saat iki buçuğu beş geçe mahkemeden çıktılar.

MÜDDEİUMUMİNİN YENİ İDDİANAMESİ

Bundan sonra reis müddeiumumiye iddianamesine ilâve edecek bir şey olup olmadığını sordu. Müddeiumumî Baha Arıkan müdafaasının uzun süreceği yüzünden iddianamesini okuyamıyacağını söyledi.

Buna karşı reis iddianamesini hemen okuyabileceğini söyledi ve müddeiumumî Arıkan iddianamesini okudu.

Müddeiumumî bu iddanamesinde mahkemeye iki yeni vesika daha ibraz ediyordu. Bu vesikalardan birinin Riyaseticumur riyasetine, diğerinin de İstanbulda "Cümhuriyet,, gazetesine gönderilen bir kart olduğunu, kartların altında "sabık Osmanlı ordusu ümerasından ve birinci Büyük Millet Meclisi azasından Sarıhan meb'usu Çerkes Reşit,, imzasının bulunduğunu ve 15 şubat 1935 tarihini taşıdığını söyledi. Sonra kartları mahkeme riyasetine verdi.

İKİ VESİKADA NELER YAZILI?

Kartların her ikisinde de Çerkes Reşidin Türk ordusuna hitaben yazdığı bir "arizai cevabiye,, den bahsolunuyordu. Müddeiumumî bu "arizai cevabiye,, daha doğrusu "izahiye,, yi Türk efkârı umumiyesi önünde alenen okuyamıyacağını ve buna mahkemenin de tahammülü olmadığını söyledi. Yalnız, vesikadan bazı parçalar nakletti. Bu vesikada "orduya,, diye hitap ediliyordu.

Müddeiumumî bu tabir karşısında bihakkin sinirlendiğini söyledi ve mahkemeye hitaben şöyle dedi:

"— Hâşâ Türk ordusu değil, Türk ordusunun her neferi Çerkes Reşidin bu hitabını tekzip eder. Buna verilecek benim bir tek cevabım vardır: Bunu söyleyene cehennem yolunu göstermek. Bu dahi ona bir iltifattır!

"Çerkes Reşit Türk hâkimlerine de dil uzatmıştır. Eminim ki aziz meslekdaşım Hâmit Şevket bana "Bizi Çerkes Reşidin beyannamesile mahkûm etmiştir.,, diye sormıyacak. Ortada kaynıyan bir kazan vardır. Sefiller, ihtiraslarını tahmin için müttefikan çalışmaktadır lar.,,

MÜDDEİUMUMİ İZAHAT VERİYOR

Baha Arıkan bundan sonra müstantik İsmet, ve sulh hâkiminin ifadelerini tahlil etti ve "emniyet ajanı İzzetin ifadelerinde beş noktadan duracağım,, dedi:

Maznunları dinlerken koridorlarda zabıta memurları vardı; Arif ifadelerinde ağabeysinin yüzüne bakmamıştır; benim kanaatim mümasil hâdiselerde beraet kararıdır.,,

"Ben böyle bir karar beklemezdim. Ve bunu büyük bir hayretle karşıladım.,,

Müddeiumumî bundan sonra hukuku cezaiye kanununun 160 ıncı maddesini okudu ve İzzetin binde bir ihtimalle de vatandaşları mahkemeye vermesinin doğru olmadığını söyledi ve ilâve etti: "Kendisini men'i muhakemeye karar vermekten kim menetmiştir? Bir şahit gibi değil, huzurunuza gelen bir avukat gibi hareket etti.,,

Bay Arıkan bundan sonra sulh hâkimi Fethinin ifadesine geçti. Daha sonra sözlerine şöyle devam etti:

"— Çok umuyorum ki Hâmit Şevket benden burhan aramıyacaktır. Tekrar edeceğim: Davam modern rejim davasıdır. Hâmit Şevket, modern rejim davasının klâsiği olur mu, diye iddia etti. Kendisine arşiyal ve modern rejim tabirinin pek kullanılmış tabirler olduğunu hatırlatırım.

MÜDDEİUMUMİNİN SON SÖZLERİ

Müddeiumumî bundan sonra sözlerini şöyle bitirdi:

"— Elim vicdanımda bağırıyorum: Bunlar hakkında verilecek bir kurtuluş kararı Türkiye düşmanlarına karşı suikasdı teyid eder mahiyette olacaktır.

Beraat ederlerse de maznunlar kara lekelerini ömürlerinin sonuna kadar taşıyacaklardır. Elim vicdanımda tekrar ediyorum: Maznunlar suçludurlar. Elleriniz vicdanınızda olarak karar veriniz.,,

Mahkeme heyeti karar tefhimi için tatil edildi. Altı saat süren bir müzakereden sonra heyeti hâkime, evvelâ maznunların zabıta huzurundaki ifadelerini ayrı ayrı tahlil etti. Esbabı mucibelerini bilâhare, usulü muhakeme kanununun verdiği hak üzerine bir hafta zarfında vermek üzere maznunların beraatlerine karar verdiğini tefhim eyledi.

Mahkemenin bu kararı üzerine, hazır bulunanlar: "Yaşasın Kamâl Atatürk!. Yaşasın Kamâlist Türkiye.,, diye bağırdılar ve heyeti hakimeyi heyecanla alkışladılar.

* * *

Atatürk yaradılışın insanlık âleminde en yüksek varlığıdır. Her şeyin üstünde olan bu varlığa el ve dil uzatılmak şöyle dursun, böyle melûn bir düşünce hiç bir yerde hiç bir yaratığın hatır ve hayaline gelmemeli, bizzat dünyadan böyle bir kara düşüncenin vücudu silinmiş, kaybolmuş olmalıdır...

Bütün Türk âlemi, bu kadar ağır bir suçun cezasız kalmamasını ne kadar yürekten isterse, Atatürkü hattâ bir an rahatsız edecek bir alçaklığın böyle düşünülemez bir hale geldiniğini de ondan daha derin bir heyecan ile ister. Bizim daimî dileğimiz budur.,,

Dün belediye kooperatifinde ve liman tarife komisyonunda toplantılar yapılmıştır. Resimlerimiz bu toplantıları gösteriyor.

***Türk Kuşu** planörlerinin Ankaradan Eskişehire gidip geldiklerini yazmıştık. Yukariki resimde planörle giden gençleri tayarecilerimizle bir arada hareketten evvel ve Eskişehire doğru uçarken görüyorsunuz.*

... SPOR ...

Olimpiyatlara dair gelen tafsilât

Alman - Kanada Hokey maçı müthiş bir gürültü içinde oynandı

Garmiş, (Hususî) — 1936 Kış olimpiyatları son ve en heyecanlı günlerini yaşıyor. Bugün buz üzerinde çift patenli figür dansları yapıldı. Birinciliği eski şampiyon Harber - Baier Alman çifti, ikinciliği Avusturyalı Pausin kardeşler kazandı. Diğerleri sırasile şunlardır: 3— Macaristan, 4— Macaristan, 5— Amerika, 6— Kanada 7— İngiltere, 8— Almanya, 9— İtalya, 10— İngiltere, 11— Amerika, 12— Kanada, 13— Romanya, 14— Avusturya, 15— Norveç, 16— Belçika, 17— Letonya, 18— Estonya. Bu müsabakalara her milletten ikişer çift iştirak etmiştir.

1500 METRE BUZ ÜZERİNDE SÜR'AT KOŞUSU

Bu müsabakayı da Norveçliler kazanmıştır. Birinci : Mathisen 2: 19,2 dakikada, ikinci Ballangrud 2: 20,2 dakikada gelmiştir. En son Belçikalıdır ve 3: 21,9 da gelmiştir.

Bugün yapılan müsabakaların en mühimmi buz üzerinde hokeyin ikinci seçmeleri devamı idi en mühim müsabaka da Almanya ile Kanada arasındaki maçtı. Bu maç şampiyonluk üzerinde en mühim rolu oynıyacaktı çünkü Kanadalılar İngiltereye 2—1 yenilmiş ve Almanya da İngiltere ile berabere kalmıştı. Bu maçı kaybeden a radan çıkıyordu. Stadyumda bu güne kadar görülmemiş bir kalabalık vardı.

10.000 kişilik stadyumda e aşağı 14.000 seyirci... Radyo il her dakikada bir "Biraz daha sı kışınız. Dışarıda binlerce kişi bek liyor!,, deniliyordu. Maç saat tam 20 de başladı. İlk hücumu Kana dalılar yaptı ve Alman kalesin mütemadiyen sıkıştırmağa başla dılar. Almanlar çok tehlikeli va ziyetler geçirdiler, bu sıkıştırma lar devam etti ve yedinci dakika da Kanada ilk golünü yaptı. Ha bu gola "Ofsayd!,, diye bağırma ğa başladı. Ortalığı ıslıklar çınla tıyor ve halk "Hakem dışarıya diye bağırıyordu. Oyun devam et ti ve ilk 15 dakika böylece bitti İkinci 15 dakikada Kanadalılar tekrar mütemadiyen sıkıştırdılar ve 3 gol daha attılar. Halk o kadar gürültü ediyordu ki hakemin düdüğü ekseriya oyuncular tarafından duyulmıyor ve oyunun âhengi bozuluyordu. Halka radyo ile sükûnet tavsiye edilmek isteniyor fakat radyo "Allo allo,, derken halk daha fazla gürültü yapıyordu. O kadar fazla gürültü yapılıyordu ki hava nazırı Görin bile elile halka sükûnet tavsiyesine mecbur oldu. Fakat kimse dinlemiyordu. Yalnız ıslık ve "Hakem dışarıya!,, avazeleri işitiliyordu.

Yanımdaki Türk gençleri "bizim memlekette misafir sporcular böyle yapıldığını hiç görmedik,, diyorlardı. İkinci 15 dakika da 4—0 Kanadanın lehine bitti üçüncü 15 dakikada Almanlar biraz daha canlı oynamağa başladılar ve bir gol yaptılar fakat hemen akabinde Kanadalılar da tekrar bir gol yaptılar oyun daha sert ve sert oynanmağa başlandı Almanlar tekrar bir gol yaptılar iki dakika sonra Kanadalılar da 6 ıncı gollarını attılar ve oyun bu suretle 6—2 Kanadalılar kazandılar.

Bu oyundan sonra İsveç Amerika maçını 2—1 Amerika kazandı. Bugün son ikinci seçmelere devam edilecek ve yarın final müsabakaları yapılacaktır.

Va

KROS KANTRİ ŞAMPİYONASININ ÜÇÜNCÜ MÜSABAKASI

İstanbul atletizm heyeti başkanlığından:

1 — İstanbul kros kantri şampiyonasının üçüncü müsabakası 23 şubat pazar günü Veliefendide yapılacaktır.

2 — 3000 ve 5000 M. olarak tesbit edilen müsabaka iki mesafe olarak yapılacaktır.

3 — 3000 M. 11 de 5000 M. 11,25 de başlıyacaktır.

4 — Atletler Sirkeciden 9,30 trenile hareket edecekler, Yenimahalle istasyonunda ineceklerdir.

5 — Otobüsle gelecekler Yarış istasyonunda inmelidirler.

6 — Krosa iştirak edecek klüpler 21—2—936 akşamı 7 ye kadar mıntaka atletizm heyetine müracaat ederek numaralarını almalıdırlar.

SİNEMA

Film ve Kar!

Sinema programları, - bilhassa bu sinema mevsiminde - pek gelişi güzel değişiyor. Şehrimizdeki sinemaların program değiştirmeleri, İstanbul havasının bir teviye gitmeyişine nazire yapıyor adetâ... Hiçbir sinemanın programının şu veya bugünde değişeceği yolunda bahse girmek, ihtiyatlı davranış sayılmaz. Bakarsınız bir film iki hafta, yahut da iki haftadan bir gün eksik veya iki gün fazla, programda kalır; bakarsınız, daha hafta tamamlanmadan, mevcut yeni filme bir eskisi katılmıştır. Bu film film katılış, onbeş gün gösterilen yeni filmler için de varit!. İlâveler, bazan kuvvetli olan tek filmli, programı, gene kuvvetli bir filmle iki kat kuvvetlendiriş mahiyetindedir, ama... Çok defa da eskisi, yenisine koltuk değneği hizmetini görür.

Hulâsa, sinemalar, belli olmayan zamanlarda bu yolda ve hattâ velce gösterilip de programdan kaldırılmış iki eski filmin yeniden programa alınması yolunda, akıl ermez gibi görünen cilveler yapıp duruyorlar. Bu hafta kar fırtınasının yaptığı süreksiz baskın da, bazı programları yerinde saydırmak ve bazılarına soldan geri ettirmek sebebi olarak ortaya attı! Tabiî, birinci viziyon film ortaya koymak âdetleri olan sinemalardan bahsediyoruz!

Yukarıda "Akıl ermez gibi görünen cilveler,, dedik. Evet, vaziyet bir bakıma böyledir; zahirde sa[illegible] vaziyetler! "Acaba hangi sinemaya gideyim bu hafta?,, diye araştıran seyirci için, şaşırtıcıdır. Fakat... Bizim yaptığımız dosdoğru kritikleri takip edenler, o kanaatteyiz, ki şaşırmıyor, tereddüde düşmiyor, sinemaların o "Akıl ermez gibi görünen cilveler,, inin hakikî manasını, kolaylıkla anlıyorlar!

Prenses Tam-Tam!

Bu hafta yalnız üç sinemanın programında yeni film bulunuyor. "Sümer,, de, "Saray,, da, "Türk" de... "Siyah İnci = Prenses Tam - Tam,, "Bir kışgecesinin Rüyası,, ve "İngiliz Ajanı,, filmleri....

Yeni üç filmden "Sümer,, deki, Jozefin Bakerin bir filmi.. Cazibeli zencinin bu filminin asıl ismi Prenses Tam-Tam dır. "Siyah inci,, den daha orijinal bir isim şüphesiz. Bu isme, ince yıldızın bir nevi lâkabı olan "Siyah İnci,, yi katmağa mutlaka lüzum yoktu bizce!

Jozefin Baker hakkında, İstanbulda daha evvel de sahnede ve filmde gördüğümüz ve bilhassa sahnede cazip hususiyetine hayran kaldığınız bu eşsiz hiç şüphesiz tarzında eşsiz - yıldız hakkında, uzun boylu söz söylemesek de olur. Burada yalnız bu filmdeki Jozefin Bakere ve onun bu filmine dair söz söyliyelim!

Edmon T. Grevilin realize ettiği ve Artür Nisotinin müzikal direktörlüğünü yaptığı bu filmde, Jozefin Baker, birkaç defa şarkı söyliyor ve birkaç defa da dansediyor. Bu iki cihet için bol diyemeyiz. Tonu tatlı bir hüzün ifade eden o sesi ve o ses sahibinin çalâk dansedişini... Bu kadarcık duymak ve o kadarcık görmek, yetmiyor. Bununla beraber, doyuracak kadar bol olmamasına esef ettiğimiz bir kaç şarkısı ve birkaç dansı ile o,... ve onun oynayışı. Bize bu filmi seyrederken, yalnız bu kadar şey zevk verdi!

Zaten bu kadar şeyden başka ne var ki?. Bir noktayı unutuyorduk. Racanın sarayındaki revüde - görülmemiş şeyler değilse de - bazı hoş sahneler eksik değil. Üst yani? Alber Prejan, Jerman Ossey, Viviyan Romans, Jorj Peklet, Lober Arnu, Gal[illegible]lan, filân... Bir yığın kalabalıktan başka bir şey değil doğrusu... Hepsi birden, top yekûn kuru kalabalık!

Neden böyle?. Ortadaki gayet dar ve basit bir senaryo... Bir muharririn roman mevzuu aramak için Tunusa gidişi, orada Ovina isminde bir Arap kızına rastlayışı, onu etüt edişi ve bir tahayyülle giydirip kuşatıp Parise götürüşü, Raca ile gezip kendisini kıskandıran karısını onun da "Prenses Tam - Tam,, diye tanıttığı bu kızla kıskandırışı ve neticede karı, koca birleşince, Arap kızının Tunusa dönüşü! Roman bitmiştir, muharririn hayalinde Parise götürüp getirdiği Ovina, bir yerli ile evlenmiş ve anne bile olmuştur!

İşte bu yarı hakikat, yarı hayal karışık - ve hayli karışık! - mevzuun mahdut hatlı senaryosu, artistlere büyücek birer temsil hissesi bırakmamıştır. Göze en ziyade çarpan Jozefin Bakerdir ve o, yukarda dokunduğumuz gibi, sade şarkı ve dans yıldızı olarak değil, saf ruhlu, melânkoli duyan Tunuslu kızı, film yıldızı olarak da iyi canlandırıyor., Onun bu artistlik tarafını geçen sinema mevsiminde "Saray,, sinemasında gösterilen "Zozo,, filmini anlatırken de belirtmiştik!

Kış Rüyası!

"Bir kış gecesinin rüyası,, ismindeki film, "Saray,, sinemasında.. Rişard Boleslavskinin rejisörlüğünü yaptığı bu film, bir komedi filmidir. Senaryo Ernst Marişkanın, müzik Hans Grotenin.. Rişard Romanofski, Magda Şnayder, Volf Albah - Retti, Gustav Valdav, Teo Lingen ve daha bazı artistler de, filmde rol alanlar..

Almanlar, komikliği sululuğa kaçmıyan, cıvımıyan, hattâ emsali arasında ağır başlı diyebileceğimiz mutedil komedi filmleri ortaya koymakta çok dafa muvaffak, olurlar. Mutedil, münis ve sıcak! "Bir kış gecesinin rüyası,, filmi, işte böyle filmlerden biridir.

Roller hesaplı dağıtılmış, temsil derli toplu, reji de elverişli... ve bilnassa senaryo gayet iyi yazılmış. Vakanın yürüyüşü, girift oluşu ve çözülüşü, aşağı yukarı mantıkî bir teselsül takip ediyor. Bu bir komedi filmi olduğu halde bu vaziyeti temin etmek, Ernst Marişkanın bir başkası olarak kayde değer!

Ingiliz Ajanı

"İngiliz Ajanı,, bu hafta "Türk,, sinemasının gösterdiği film. Rejisör, Mihael Kurtitz, oynıyanlar Key Fransis, Lesli Hovard, Wilyem Kargan ve daha bazı artistler...

İngilterenin eski Rusya konsolosu Brus Lokhardın hatıralarından mevzu çıkarılarak yapılan bir senaryoya göre çevrilen bu filmde, Bolşevik ihtilâlinin kopuşundan parçalar mevcut.. İhtilâl, casusluk ve sevgi karışık mevzuda bir film..

Filmdeki casusluk entrikası, fazla dolambaçlı sayılmaz. Bu film aktüele yakın hâdiselere dokundukları için alâka, muhayyel bir ülkede geçseydi, uyanka, muhayyel bir ülkede geçseydi, uyandıracağı alâka daha eksik olurdu!

Cin, Mirna, Klark!

Cin Harlo ve Mirna Loy bir arada... ve aralarında Klark Geybl! Seksapeli olan iki kadın ve çetin bir erkek, tek filmde! Henüz çevrilmesine girişilmiyen, fakat girişilmek üzere olan bir filmde işte bu üçü buluşacaklar!

Amerikada çevrilecek olan bu yeni "İngiliz ajanı,, nda kuvvetli olan, temsil tarafıdır. Kıymeti, asıl buna dayanıyor. Bizce böyle!

filme "Zevceye karşı hususî kâtibe,, adı takılmıştır. Cin Harlo ile Mirna Loydan hangisinin zevce, hangisinin hususî kâtibe olacakları daha belirtilmemiş!. Bir şayiaya göre, iki kadın yıldız arasında bu hususta anlaşamamazlık baş göstermiş. Bununla beraber, ihtilâf pek yakında hallolunacakmış!

Bu filmin bir hususiyeti de, Klark Geyblin Bing Krosbi tertibi şarkı söylemesi olacakmış.

Cazip Elen Yıldızı Zozo Dâlmasın Benzeri!

Biribirine benziyen yıldızlar serisine yeni bir ilâve: Beyoğlunda "Fransız Tiyatrosu,, nda verdiği operet temsillerine akın akın gidenlerin, kendisine hayran kaldığı cazip Elen yıldızı Zozo Dâlmasla yukarıda bir pozunu gördüğünüz Amerikalı Astrid Olvin arasında o kadar yakın bir benzeyiş var ki! Bilhassa yüzün göz ve ağız kenarlarına rastgelen taraflarında, adeta eş bir ifade!

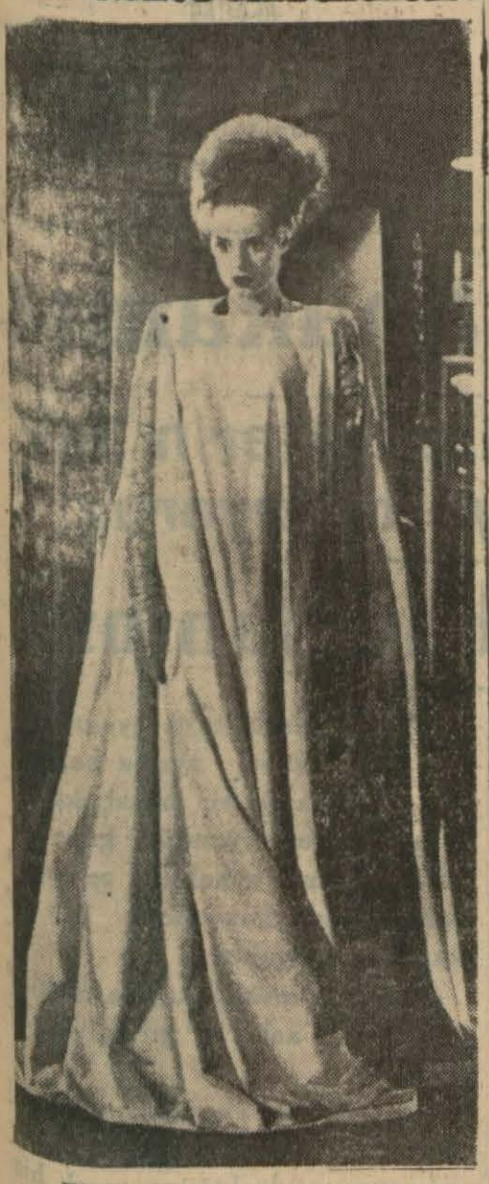

Elza Lançesterin "Frankenştaynin nişanlısı,, filminde anormal dişi tipini çok benimseyişle başardığına işaret etmiştik. Gördüğünüz resim, onun bu filmdeki eksantrik bir pozuna aittir. Kendisi Çarls Laftonun karısıdır. 'Altı karılı Kral,, filminde Sekizinci Hanri rolünü yapan kocasile birlikte oynamış, filmde Kralın kafasını kestirmediği karılarından biri olmuştur.

Holivud Modasına Uygun Şık III Giyiniş:

Soldaki Marlen Diytrih, ortadaki Hester Diyn, sağdaki Vendi Barri

Oyalama programı

Arkadaşı Ferdiye dert yanıyordu:

— Azizim, büyük bir iztirab içindeyim. Galiba karım işi sezdi Bana söz söyleyişinden, bakışından şüphelerini anlıyorum. Bir gün beni takib-ederek suç üzerinde yakalamasından korkuyorum. Düşün bir kere! Jülide ile buluşacağım sırada karımı karşımda görürsem kopacak rezalete nasıl tahammül ederim. Ya zavallı Jülidecik benim yanımda yerlere geçmez mi?

— Bu çok kötü! Fakat çaresi bulunmaz değil.

— Nasıl? Bir şey düşünüyorsan Allah aşkına söyle. Beni bu kâbustan kurtar.

— Henüz bir şey düşündüğüm yok. Amma, yarına kadar Allah kerim. Herhalde bir kolayını bulurum. Sen merak etme.

Ferdi, Şevketin eski bir arakadaşı idi. Daima samimî yaşamışlar, birbirlerinden hiç ayrılmamışlar, aralarında su sızmamıştı. Şevket, Şükranla evlendiği zaman en aziz arkadaşı diye Ferdiyi takdim etmişti. O zamandanberi evlerine geliyor, aileden sayılıyordu. İkisinin de birbirinden ayrısı gayrisi yoktu. En gizli işlerde bile sırdaştılar.

Ferdi, Şevketin Jülideyi sevdiğini biliyordu. Bunun Şükran tarafından duyulmamasına o da elinden geldiği kadar çalışıyordu. Fakat şimdi arkadaşının anlattığma bakılacak olursa yakında bir rezalet çıkması muhakkak. Bunun önüne geçmek lâzım. Lâzım amma, ne yapacak, nasıl bir yol bulacak. Arkadaşından ayrıldıktan sonra hep bunu düşünüyordu. Gece de kafasını bununla yordu. Sigarasının dumanları arasından bir ilham almış gibi elini masaya vurdu. "Bu, çok güzel, çok keyifli olacak,, diyordu. Şevketi karısının takibinden kurtarmak için en iyi çareyi bulmuştu.

Ertesi günü arkadaşına dedi ki:

— Ne zaman için randevu verdin?

— İki gün sonra, perşembe akşamı saat altıda.

—Nerede buluşacaksınız?

— Roznuvarda!

— Pek güzel, beni dinle! Sen Roznuvara gitmiyeceksiniz.

— Neden?

— Dur, acele etme. Roznuvardan vazgeç, başka bir yol.

— Peki, ama ona haber vermeliyim.

— Olmaz. Karının bir hafiyesi varsa bunu da gider söyler. Senin yerine orada ben bulunacağım Jülide gelir, gelmez senin nerde olduğunu söyler, oraya gönderirim. Sakın ha, bu kararı ağzından çıkarma.

Perşembe akşamı Ferdi, Roznuvarda idi. Saat altıda Jülide gelmiş, Şevketin bulunduğu yere gönderilmişti. Ferdi, masa başında bir dizini ötekinin üstüne atmış oturuyor, sigarasını içiyor, kayıtsız gibi duruyordu. Biraz sonra kendisine doğru gelen bir hayal gördü. Bu Şevketin karısı Şükrandı. Ferdiyi görünce hayretle sordu:

— Nasıl, sen burada mısın?

— Öyle ya! Burada bulunmamı istemiyor muydun?

— İstemiyordum değil, senin yerinde başkasını bulacağımı sanıyordum.

— Öyle mi? Aşkolsun! Bir baş kasile görüşecektin demek?

— Sus, yavaş söyle. Ben kocamdan gizli olarak senden başka kiminle görüşürüm?

— Ne bileyim sevgilim? Başkasını bulacağını sanıyordun demedin mi?

Şükran oturmuştu.

— Bak, dinle Ferdiciğim. İçimde bir kurt var. Kocamın burada bir kadınla görüştüğünü haber aldım. Her akşam bir defa geliyorum; fakat henüz tesadüf edemedim. Ah, bir elime geçirsem..

— Ne yapacaksın? Yanındaki kadının saçlarını yolacak, büyük bir rezalet çıkaracaksın değil mi? Bunu sana yakıştıramadım. Hem zavallı Şevketin sana ne kadar bağlı olduğunu hâlâ anlıyamadın mı? Onun senden başka sevgilisi olmadığına inanmıyorsun. Çok haksızsın Şükran. Haber aldım diyorsun. Olur a sizin saadetinizi kıskanan müzevirler yok mu sanki? Sen akıllı bir kadın olduğun halde böyle şeylere nasıl olup inanıyorsun? Şevket sana karşı o kadar büyük bir aşk ile tapıyor ki seninle aramızdaki münasebeti aklına bile getirmiyor. O da senden şüphe etse...

Şükran bu son sözün tesiri altında düşünmiye başladı. Sonra dedi ki:

— Öyle ise gideyim.

— Hayır, Şükrancığım gideyim değil, gidelim. Bu akşam saat dokuza kadar biz bize kalabiliriz.

— Ya Şevket?

— Şevket meşgul, eve ancak saat onda gidecek. Bana uğrayıp söylemişti. Ben burada biraz dinlendikten sonra size gidip haber verecektim.

Ferdi, ertesi günü Şevkete korktuğu rezaletten kurtulduğunu anlattı. Karısının gelip aradığını, kendisinin onu temin ederek eve gönderdiğini söyledi. Bundan sonra ayni program dahilinde hareket edilecekti. Şevket Jülide ile buluşacağı zamanı ve yeri Ferdiye bildirecek, Ferdi de Şükranı oyalıyacaktı.

* * *

Cinayet

Türkistanlı Hatibi vuranlar yakalandı

Dün gece Eminönü mıntakasında bir cinayet olmuştur.

Mehmetpaşa mahallesinde oturan Türkistanlı Hatip ile hemşerisi Asgar arasında uzun zamandanberi bir geçimsizlik vardı. Hatip bir müddet evvel bir gün Asgarı yoldan çevirmiş, dayak atmıştır.

Buna pek ziyade kızan Asgar dayağın acısını çıkarmak için bir plân hazırlamış ve bir akşam İbrahim, Rahmi, Kasım ismide üç arkadaşını yanına alarak Hatip'in mahallesine gitmişler ve bir kenara gizlenerek Hatibi beklemeye başlamışlardır. Biraz sonra dışarıdan gelen Hatibin üzerine dördü birden atılarak bir taraftan dövmüşler bir taraftan da ellerindeki bıçakları rast gele saplamağa başlamışlardır.

Hatibin can acısile çıkardığı feryadı duyanlar derhal yetişmişler; biçareyi ölümden kurtarmışlardır. Hatip Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış; dört müteaviz de biraz sonra zabıta tarafından yakalanmışlardır.

BUGÜNKÜ RADYO PROGRAMI

İSTANBUL — 18 Üniversiteden nakil. İnkılâp dersi (Y. Kemal Tengirşenk), 18 opera parçaları (plâk) 19 haberler. 19,15 muhtelif şan parçaları plâk. 20 Triyo stüdyo san'atkârları tarafından. 20,30 stüdyo orkestraları. 21, 30 son haberler. Saat 22 den sonra Anadolu ajansının kazeteler mahsus havadis servisi verilecektir.

BORSA

17 - 2 - 936

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

* Londra	620.-	* Viyana	24.—
* Nevyork	124.—	* Madrid	17.-
* Paris	167.—	* Berlin	32.-
* Milâno	155.—	* Varşova	24.—
* Brüksel	89.-	* Budapeşte	25.—
* Atina	24.-	* Bükreş	13.—
* Cenevre	815.—	* Belgrad	55.—
* Sofya	25.—	* Yokohama	84.—
* Amsterdam	83.—	* Altın	950.—
* Prağ	95.—	* Banknot	284.-
* Stokholm	82.—		

ÇEKLER

* Londra	620.50	* Viyana	4.2417
* Nevyork	0.80575	* Madrid	5.82
* Paris	12.06	* Berlin	1.9805
* Milâno	10.03	* Varşova	4.22
* Brüksel	4.78	* Budapeşte	4.5947
* Atina	84.0458	* Bükreş	108.7275
* Cenevre	2.4380	* Belgrad	24.9040
* Sofya	64.4880	* Yokohama	2.7639
* Amsterdam	1.1782	* Moskova	1.06.00
* Prağ	19.2245	* Stokholm	8.1268

ESHAM

İş Bankası	9.50	Tramvay	9.00
Anadolu	28.20	Çimento	10.30
Reji	2.125	Ünyon Del.	0.00
Şir. Hayriy	15.000	Şark Del.	0.00
Merkez Bank	62.15	Balya	0.00
U. Sigorta	.00	Şark m. ecza	0.00
Ponomonti	8.00	Telefon	0.00

İstikrazlar		Tahviller	
* 1933 T.Bor. I	24.65	Elektrik	00.00
* " " " II	23.05	Tramvay	31.70
" " " II	23.00	Rıhtım	14.00
İstik.Dahili I	95.00	* Anadolu I	48.95
Ergeni İstik.	97.50	* Anadolu II	48.95
1928 A M	10.00	Anadolu III	1.40
S. Erzurum	95.	* Mümessil A	47.75

Takvim

	SALI 18 Şubat 24 Zilkade	Çarşamba 19 Şubat 25 Zilkade
Gün doğuşu	6.51	6.50
Gün batışı	17.46	17.47
Sabah namazı	6.08	6.07
Öğle namazı	12.28	12.28
İkindi namazı	15.25	15.26
Akşam namazı	17.46	17.47
Yatsı namazı	19.17	19.18
İmsak	5.12	5.11
Yılın geçen günleri	49	50
Yılın kalan günleri	317	316

Zahire satışı

İstanbul ticaret ve zahire borsasında dün muamele gören (kilo) maddeler:

Nev'i:	Kş. P. En az	Kş. P. En çok
Buğday (yumuşak)	7,26	7,30
„ (sert)	6,20	6,30
„ (kızılca)	6,17,5	7,5
Arpa (yemlik)	4,16	
Çavdar	5,10	5,15
Mısır (sarı)	5,20	5,25
Tiftik (oğlak)	85,32	95,20
„ (Kastamonu)	88,5	
„ (mal)	68,10	78
Peynir (beyaz)	22,15	25,10
Sansar derisi çifti	2300	3200
Varşak derisi çifti	1000	1400
Kunduz derisi çifti	954	133
Tilki derisi çifti	400	1250
Porsuk derisi çifti	615	700
Çakal derisi çifti	160	200
Tavşan derisi adedi	18	20,5

KONFERANSLAR

ÜNİVERSİTE HUKUK FAKÜLTESİNDE

Üniversite iktısat ve içtimaiyat enstitüsünün Komün bilginlerine dair tertip ettiği konferanslardan "Turizm,, Pr. M. Ete, "Büyük şehirlerde gıda meselesi,, B. Asım Süreyya tarafından 21 şubat cuma günü saat 17 de Üniversite merkez binası hukuk fakültesi ders salonunda verilecektir.

EKONOMİ

Almanyada yumurta sarfiyatı artıyor

Almanyadan son haftalar içinde bazı yumurta noksanlıkları olduğu bildirilmişti. Bu noksanlıkların neden ileri geldiğini tesbit etmek için Almanya konjuktur servisi bazı araştırmalar yapmış ve aldığı neticeleri neşretmiştir.

Bunda şu satırlar vardır:

"Almanya yumurta piyasalarındaki mal noksanlığı geçici bir vaziyettedir. Noksanlık en çok büyük şehirlerde duyulmaktadır. Çünkü yerli üretimle şimdilik köylerin ve küçük şehirlerin ihtiyacı kapatılmaktadır. Yumurta noksanlığının başlıca sebebi, Almanyada işsizliğin azalması, yani çalışanların ve dolayısile para kazananların sayısının çoğalmasile halkın satın almak kuvvetinin ve yumurta sarfiyatının artmasıdır. Halbuki, buna karşı satış geçen yıldakinin aynı kalmıştır. Kış esnasında piyasaya çıkarılan yumurtalar bir yandan dahilde istihsal edilen, öte yandan da yazın soğuk ardiyelerde yatırılan ve bir de her zaman ithal edile gelmekte olan mallardan ibarettir.

Bu kış yapılan ithalât geçen kış ki ithalâttan biraz fazla ise de tam yıl itibarile 1935 deki ithalât, 1934 ithalâtından hayli noksandır. Soğuk ardiyelerde saklanan yumurtalar ise gerek 1935 de gerekse 1934 de aşağı yukarı aynı nisbette bulunmuş olup her yıl için 360 milyon tane kadar tutmuştur. Halbuki henüz 1935-936 kışı başlarken nisbeten daha az ithalât yapılması dolayısile piyasaya çokça soğuk ardiye yumurtası çıkarılmış ve ardiyelerin mevcudu daha birinci kânun 1935 de tamamen bitmiştir. Buna karşı 1934-935 yılı için soğuk ardiyelere yatırılmış olan mallar tâ şubat 1935 sonuna kadar ihtiyaca yetişmişti.

Öte yandan yerli istihsalât da 1934 yılındakinden daha az olmamıştır.

Bu üç membaın araştırılmasında ve mütaleasından anlaşıldığı üzere piyasaya son aylar içinde çıkarılan yumurta miktarı zannedildiği gibi az olmayıp, hattâ geçen yılın aynı aylarındaki arzdan da biraz fazla olmuştur. Şu halde bu vaziyet altında yumurta noksanlığı duyulmasının sebebi, ancak talebin ve istihlâkin fazlalığında aranabilir. Bu hususta rol oynayan, ayni yumurta istihlâkini artıran âmil ise piyasada son aylar içinde istenildiği kadar yağ ve et bulunmaması neticesinde halkın yağ ve et ile kapatılamıyan ihtiyacının yumurtaya tevcihinden ibaret bulunmuştur.

Dikkate değer ki yumurta talep ve istihlâkinin artmasında fiyat dahi tesir yapmıştır. Şöyle ki yumurta fiyatları geçen yıla karşı orta hesap % 6 kadar ucuz olduğundan halkın satınalma hevesi artmıştır. Piyasada yumurta noksanlığının en son ve fakat en ö[illegible] diğer bir sebebi de, ahalisinin en büyük bölümü sanayi ve madencilikte çalışan Sar havalisinin ikincikânun 1935 de Almanyaya dönmesi ve 750 bin nüfus tutan bir halk kütlesinin bu kış ilk defa olarak Alman yumurta müstehlikleri arasına girmesidir.

ROMANYA HÜKÜMETİNİN İLK ÜÇ AYLIK KÖNTENJANI

Romanyanın ilk 3 aylık devreye ait kontenjanları pek yakında tâildirilecektir. Romanya ulusal bankası bidayette ancak 2-3 milyar ley nisbetinde döviz vermek istiyordu. Bu miktarın artırılacağı kuvvetle umulmaktadır. Bankanın bugünkü vaziyeti yalnız Rayhsmark, Avusturya şilingi, pengo, zloti, drahmi İsviçre frangı ve Çek kronu, vermeğe müsait olduğundan şimdilik bu ülkelerden yapılacak ithalâta dair müracaatlar nazarı itibare alınacaktır. Diğer ülkelerden yapılacak ithalâta dair müsaadeler ancak birkaç hafta zarfında verilebilecektir. 935 in son üç aylık devresine ait olup el'an verilmemiş olan ithal müsaadeleri, tesbit olunan kontenjanlar dahilinde 934 ün birinci 3 aylık devresi için verilecektir.

RUSYANIN İTHAL ETTİĞİ BAKIR MİKTARI

Rusya 935 senesinin ilk 9 ayı zarfında 21.733 ton metrelik bakır ithal eylemiştir. Bu bakır: Birleşik Amerika hükûmetleri, cenubî Amerika, Belçika, Almanya, Holanda, Avusturalya, Kanada ve Büyük Britanyadan satınalınmıştır.

TUNUSLU BİR FİRMA KERESTE ALACAK

Tunustan bir firma Türkofise baş vurarak mühim miktarda kereste almak istediğini bildirmiştir.

Türkofis müracaatı alâkadarlara bildirmişlerdir.

Tavla müsabakamız

Müsabakaya girecek lerin adlarını yazmaya başlıyoruz

Tavlacılar, hazırlanınız!

Tavla meraklıları arasında tertip ettiğimiz büyük müsabaka şehrin her tarafında büyük bir merak ve alâka doğurmuştur. Her taraftan müsabaka şartları sorulmaktadır. Bunları bir kaç gün içinde yazacağız. Şimdilik tesbit ettiğimiz esaslardan bir kaçını işaret ediyoruz:

1 — Şehir mıntakalara ayrılacak ve ilk müsabakalar mıntakalarda yapılarak mıntaka şampiyonları tesbit edilecektir.

2 — Mıntaka şampiyonları tayin edilecek günde büyük bir salonda son müsabakaları yapacaklardır.

3 — Kazanan amatör tavla şampiyonu ilân edilecek, kendisine para hediyesi de verilecektir.

Bundan başka onuncuya kadar ayrıca para mükâfatı ayrılmıştır.

4 — Müsabakaya yazılacak bayanlar olursa, ayrıca bayanlar arasında da bir müsabaka yapılacak, şampiyonluk kazanacak bayan, erkekler arasında şampiyonluk kazanacak bay ile karşılaştırılacaktır.

5 — Bu müsabakalara mektep talebesi ile askerler giremiyecektir.

6 — Müsabakaya girmek istiyenler bugünden itibaren gazetemiz yazı müdürlüğüne gerek bizzat ve gerek mektupla isimlerini ve adreslerini yazdırabilirler.

7 — Müsabakaya iştirak etmek için hiç bir kayıt yoktur. Sadece "KURUN,, okuyucusu olduğunu göstermek için bu ayın yirmisinden sonuna kadar neşredeceğimiz 10 kuponu biriktirerek saklamak kâfidir.

Şimalde Habeşler bir mağlûbiyete uğradılar

(Üstyanı 1 nci de)

yacak ve bunun neticesi Ras yum ve Kassa orduları Tem - nden çekileceklerdir. Seksen tahmin edilen Habeş ordusu- kısmen beyaz zabitler kuman- ediyorlardı. Habeşlerin gös - tiği kahramanlık ve ölümü is- kar edişleri İtalyan tebliğinde assa yer almaktadır. Habeşler mbalara rağmen fasılasız mu - bil taarruzlar yapmışlardır. Gene İtalyan kaynaklarına gö- Aradamın zaptı Mareşal Ba - gliyonun Habeşlileri hezimete atacak Enderta taarruzunun safhası sayılmaktadır.

Mareşal Ogadende gazetecile- "Bana uğur getirdiniz. Şu Ara- n tepesini bir türlü hazmede - yordum. Mideme ağırlık veri - rdu!„ demiştir. İtalyan erkânı- böiyesi bu zaferin büyük askeri lerlere yol açacağı kanaatin dir. Bununla beraber bundan ra şimal cephesinde geniş öl - le hareketlerin, yağmurların ları geçilmez bir hale koyaca - noktasından, bitmiş sayılabile- i de ileri sürülmektedir.

Havas muhabiri Ambar Ara n zaferinin fevkalâde ehemmi- ini anlata anlata bitirememek- dir. Burası Makalle ile Amba i ve Tembien arasında en yük bir mevkidir. Dessi ile şimal beş ordusunun bölgesini birbi- e bağlıyan yegâne yoldur. İtal- lar baskınlara mani olmak i - bazı Habeş köylerine ateş ver- lerdir.

HAREBENİN TAFSİLATI

Asmara, 17 (KURUN) — 9 atta Mareşal Badogliyo bir ydan muharebesine şahit ola - larını gazetecilere söylemişti kolordu Aradam dağı etrafın- geniş bir çevirme harekti ya- ak Entolo civarında birleşe - lerdi. 11 şubat sabahı birinci ordu hiç mukavemete uğrama- bu dağın şark yamaçlarile yerleri işgal etti. Üçüncü kol birinci kolorduyu himaye et- üzere olduğu yerde kalmıştı esnada Habeş mevzileri şid - bir topçu ateşine tutuluyor- 12 şubatta birinci kolordunun cenahı yürüyüşe devam ede - Seliko cenubu şarkisinde bir kilometre ilerlemiş ve hemen mukavemet görmemiştir.

Halbuki bu esnada dağın şar- da Habeş kuvvetlerile İtalyan cenahı şiddetli bir muharebe- tutuşmuşlardır. Burada Siyah mleklilerin takviyesi zarureti göstermiş, Habeş mevzileri üs göğüse göğüse harptan sonra işgal nmuştur. Habeşler çok zayiat nişlerdir. İtalyanların zayiatı üç den fazladır. Ayni akşam Afgol rmında Endagaber ve Endacor- mevzileri işgal edilmiş bulu- yordu. Ertesi sabah üçüncü kol- u iki kol üzerinden ileri hare- ine geçmiştir. Bu kolordunun ahlarını Ras Gugsanın kuvvet- himaye ediyordu. İtalyanlar bat vadisini geçerek Habeşle hafif bir mukavemetini topla - ktan sonra Aradamın garp açlarından bir kaçını işgal et- erdir. Tayyareler büyük faa- et göstermişler ve cenuptan iler en Habeşleri bombalamışlar - .

12 şubatta iki kolordu istirahat almıştır. Çok şiddetli yağmur araziyi batak haline getirmişti. İtalyan sol cenahına karşı üç bin Habeş askeri Addiaşellinin cenubunda bir yarma hareketi yapmak istemiş fakat göğüs göğüse harp - tan sonra püskürtülmüştür. 14 şubat sükûnetle geçmiş, akşam üzeri Ras Mologetanın 9 bin askerle Aradam dağında bulunduğu tes - bit edilmiştir.

15 şubat sabahı saat 17 de bütün düşman mevzileri top ateşi al tına alınmış ve düşman da Ara - dam'ın şark ve garp yamaçların - da mevzi tutmuştur.

Birinci İtalyan kolordusunun sol cenahı gördüğü çok şiddetli mukavemete rağmen Antalo hattına kadar ilerlemiş ve öğleden son ra bu hatta varmıştır.

Diğer taraftan üçüncü kolor - duda kanlı bir göğüs göğüse muharebeden sonra Aradamın gar - binde Habeş hattını yarmıştır.

Nihayet Habeşler ric'ate baş - lamış ve ric'at esnasında topçu a- teşine tutulmuşlardır. Aradam dağı daha bir gece evvel Habeşler tarafından tahliye edilmiş bulu - nuyordu.

Ras Mulugetta geri kalan kuv vetlerile cenuba doğru kaçmış - tır.

Habeşlerin o gün verdikleri zayiat fevkalâdedir. Ve bir kaç bin kişi tahmin edilebilir. İtalyanlar ise harp sahasında hemen hemen tek bir ölü bile vermemişlerdir.

Öğleden sonra siyah gömlek - lileh müfrezeleri Aradama çıka - rak İtalyan bayrağını çekmiştir.

Bu mevziin işgali cenup ve ce- nubi şarkiye doğru ileri askeri hareketlerde bulunulmasını mümkün kılmaktadır.

HABEŞLER BİR TAYYARE DÜŞÜRDÜLER

Adisababa, 17 (A.A.) — Şi - mal cephesinde, İtalyan tayyare - lerinin faaliyeti gittikçe ziyade - leşmektedir. Evvelki gün altı tayyare, Vallo, Regemeder mıntakasındaki bütün köyler üzerine bom balar atmıştır. Ucciali mıntakası da bombardımana tabi tutulmuştur. Habeşler, İtalyan tayyarele - rinden bir tanesini düşürmüşler - dir. Bu tayyaredeki altı kişiden be şi ölü olarak bulunmuştur. Altıncı sı ağır yaralıdır.

General Nasibu kuvvetleri, yeniden İtalyan ileri karakollarına muvaffakiyetli hücumlar yapmış - lar ve Falan nehri boyunda temizleme hareketlerine devam eyle - mişlerdir.

RAS DESTA ÖLDÜ MÜ?

Cibuti, 17 (A.A.) — Ras Desta'nın ölmüş olduğunu Adisaba - badan buraya gelen bir Avrupalı teyit etmiştir.

İMPARATORLA VELİAHDİN ARASI AÇILMIŞ!

Roma, 17 (A.A.) — Adisababada dolaşan şayialara göre, veliaht ile imparatorun arası açılmış olduğundan veliaht sıkı bir neza - ret altında bulundurulmaktadır.

RAS DESTA SAĞDIR

Adisababa, 17 (A.A.) — Ma - kalle cenubunda bir muharebe cereyan ettiğine dair burada hiç bir haber yoktur.

Ras Desta'nın, esir edildiği ve Dessie'ye götürüldüğü resmen tekzip olunmaktadır.

Son tebliğlere göre Ras Desta. elan Sidamo vilâyetinde olup Allatt civarında bulunması muhtemeldir.

Gayri resmi haberler, muharebenin Ogadende ve Harrarda general Grazyani kuvvetlerile Ras Nasibu kuvvetleri arasında cereyan ettiğini bildirmektedir.

HABEŞLER NE DİYOR?

Adisababa, 17 (A.A.) — Makallenin doğu cenubundaki muharebeler hakkında ancak şimdi tek tük haberler gelmektedir. İtalyanlar, süel bir hazırlıktan sonra, Makallenin doğu cenubundaki Habeş mevzilerine hücum etmişler - dir. Siyah gömlekliler bu muharebeye geniş mikyasta iştirak etmiş lerdir. Aguladan yapılmış olan hücumun hedefi Habeşleri Makallenin civarını terke mecbur etmek - ti. Çok şiddetli yağmurlara rağmen, İtalyan uçakları da faal bir surette muharebeye iştirak etmişlerdir.

ÜLKEMİZDE

İzmirde

Korkunç bir cinayet işleyen

Sabri hakkında kızkardeşi ne diyor?

Sabrinin yaraladığı kız kardeşi Fitnat hastahanede

İzmirde Kahramanlar mahallesinde babası Ahmet Hilmiyi öldüren, kızkardeşi Fıtnat ile polis Hamdi, fırıncı Mustafa ve amele Yaşar oğlu Yusufu yaralıyan Sabri; hakkındaki hazırlık tahkikatına ait evrakla müddeiumumîlikten birinci müstantikliğe verilmiştir.

Müstantik; baba katilini isticvap etmiş, şahitleri dinlemek için davetiye göndermiştir. Sabri; hâlâ babasının kendisine tecavüz ettiğini söylemektedir. Fakat ayni zamanda ev halkının kendisini daima tahkir ettiklerini de ilâve etmiştir. Bir muharrir kardeş bıçağı ile ağır surette yaralanmış olan ve vaziyeti salaha yüz tutan Fıtnatla hastahanede görüşmüştür. Fıtnat; kardeşi Sabrinin yaptığı müthiş cinayetten hâlâ korku içindedir. Demiştir ki:

— Kardeşimin işlediği müthiş cinayet aklıma geldikçe çıldıracak gibi oluyorum. Bir oğul ve kardeşin bunu yapmasına ihtimal var mıdır? Gerçe Sabrinin kazancı azdı; fakat aramızda pekâlâ geçiniyordu. Evde ona fena muamele edildiği de doğru değildir.

Müstantiklikçe tahkikata devam edilecek ve Sabri müşahede altına aldırılacaktır.

Doğu ülkelerinde

Geceyarısı Malatya istasyonuna vardık

Tren yokuştan inerken kompartımanda fatlı bir sohbet ve yanık yanık söylenen Eğin havası

Anadoluda tetkik gezisine çıkan özel aytarımızdan:

Fevzi Paşa durağındaki yarım saatlik mola çabuk geçti ve tren mutad düdüğünü çalarak yola düzüldü. Anadolu haritasına göre Seyhandan itibaren hep Doğu kuzeyi istikametini kovalıyoruz. Bu duraktan sonra, trenin lokomotifi daha çok Kuzey tarafına doğru başını almış gidiyor. Rakım gittikçe inmektedir. Bundan sonra 15 inci kilometrede (Kömürler) 30 uncu kilometrede (Keçiler) duraklarını geçerek 42 inci kilometrede (Eloğlu) durağına geldik. Burası, Maraşa en yakın duraktır. Fakat ne yazık ki bu hat her nedense Maraş kasabasından oldukça uzaktan geçirilmiştir. Maraşın bu hatta küçük bir hatla bağlanması, Maraşın çeşitli bakımdan gerekli kalkınması üzerinde şüphesiz ki büyük bir tesir yapacaktır.

Trenimiz bize Maraş kasabasını göstermiyen ve Doğuya doğru birbiri üstüne yığılarak uzayan mor renkli bir dağ silsilesinin güneyinden ovaya benzer oldukça geniş ve çok münbit bir vadiden geçiyor. Tren işyarları gece yarısı Malatyaya varabileceğimizi söylüyorlar. Eylül sonları akşamlarının alaca karanlıkları üstümüze çökerken trenimiz dar vadilerin arasına girdi. Fevzi Paşadan sonra 54 üncü kilometrede (Köprü ağzı) ve 69 uncuda (Narlı) istasyonlarını geçtik, mütemadiyen yükseliyoruz. Bir yolcu arkadaş :

— Bu yükseliş, tâ 169 uncu kilometredeki (Viranşehir) e kadar sürecek ve hat oradan sonra Malatyaya girinceye kadar inecektir dedi.

Seyhandan hareketimizin ilk gecesinin yarısını trende ve yarısını da bir arıza olmazsa Malatyada geçireceğiz. Üstümüze çöken gecenin koyu karanlıkları arasında artık tren duraklarını saymıyoruz.

Kompartımanın karşısındaki yumuşak köşesinde Diyarbekir Urbayı B. Şeref Uluğ, beri trafta Malatya - Sıvas arası nakliyat işlerile uğraşan B. Hayri, solumda Diyarbekirin ileri tecimlerinden ve eski bir aile olan Gevrâni oğullarından B. Fazlı, ötede Diyarbekirde musiki aletleri satmakla uğraşan B. Kemalle konuşuyoruz.

Gazianetepten gelmekte olan B. Hayri bize Antep fıstığı ikram etti. Narlı istasyonundan aldığımız yarı tatlı yarı ekşi narlar da bu çerez sofrasını süslemişti. Herkes neş'eli bir konuşma havası içinde bulunuyordu. B. Şeref Uluğ kendisine has konuşma üslûbile anlatıyor, onun sırası bitince B. Hayri başlıyor ve arada bir B. Fazlının ısrarile B. Kemal hafif bir öksürmeden sonra bu havalide çok söylenen ve sevilen (Egin) havasile türkü söylüyor, demir tekerleklerin raylarla çarpışmasından çıkan gıcırtılar arasıra kulaklarımızı tırmalıyor ve biz Malatyaya kadar uyumamıya çalışıyorduk.

Malatyaya 15 kilometre kadar uzakta bulunan Elemendike geldiğimizi Malatyaya ineceklerin biletlerini almağa gelen tren kontrolörü haber verdi. Malatyanın Akçadağ kazası buraya bir kaç kilometre uzakta bulunmaktadır. Tren kontrolörü izahat veriyor:

— Viraneşehirden sonra iniyoruz, Malatya denizden 915 metre yüksekliktedir, Fevzi Paşa istasyonundan 250 buçuk, Diyarbekirden bir o kadar uzaklıktadır. Biraz sonra Malatyadayız.. Gece saat 24..

Karanlıklarda koyu kümeler teşkil eden ağaçların arasında tek tük ışıkları görünen Malatya yanıbaşımızda ve biz kübik mimarî biçimde yapılmış durak binasının önündeyiz. Soluyan trenden inerek ilerledik. Bir çok hamal ve bekleyici kalabalığı her yerde olduğu gibi trene koşuştular. Alanda ışık çok azdı, bu az ışıklı alanda bu insan kalabalığı, garip bir manzara arzediyordu. İstasyon binasını tetkike vakit kalmadan B. Hayri koluma girdi ve ilâve etti :

—Dostum siz buranın yabancısısınız, şehre beraberce gidelim.

İki katlı olan binanın alt katı, bir gara benzer. Buradan geçerek dış taraftaki alanda bekliyen tenezzühlere buralarda küçük binek otomobillerine "tenezzühderler. binerek şehrin yolunu tuttuk. Seyrek ışıkları bulunan ve bir çok bahçelerin ve evlerin arasından kıvrılarak geçen yoldan 10 dakika sonra şehre girdik.. Küçük bir meydanlıktan kıvrılan tenezzüh bizi Malatyanın birinci sınıf otellerinden birinin kapısında bıraktı. Fakat bu otel kapısı gece saat 12 yi geçtiği için, zabıtanın nizamına uyarak kapanıktı. B. Hayrinin tecrübeli ve alışkın himmeti, bizi otel kapısında kalmaktan kurtardı; fazla yorulmadan, fazla zaman kaybetmeden otelin açılan kapısından içeri daldık, Malatyayı sabah gözüyle görmek üzere hemen yataklarımıza girdik.

Kadri Kemal Kop

Kar fırtınaları

Çankırı - Filyos yolu kapandı

Çankırı, 17 (A.A.) — Son fırtınalardan birisi kadın olmak üzere dört kişi donmuştur. İki merkep, bir katır, 2600 da koyun ölmüştür.

Çankırı, 17 (A.A.) — Son kardan Çankırı - Filyos yolu kapandı. Üç gündür kar makinelerile yol açılmıya çalışılıyor.

DİL YAZILARI

Arşitekt - Mimar

İbrahim Necmi Dilmen "Arkh, ar - chos, itectôn, tektôn, iğmar, mimar,, sözlerinin etimoloji, morfoloji, fonetik ve semantik bakımından analizini yapıyor:

ARCHITECTE

Kelimesinin orijini olmak üzere Grekçe olduğu söylenen (arkhitectôn) gösteriliyor. Kelime kompozedir: Arkh + itectôn.

Nouveau Petit Larousse'da kelime şu suretle ikiye ayrılıyor:

Archos + tektôn

Arkh + itectôn = maître + constructeur.

Archos + tektôn = chef + ouvrier

Kelimeleri Türk imlâsile yazarak etimolojik şekillerini altalta gösterelim:

(1) (2) (3) (4)

Arkh: ağ + ar + ak + oh

Archos: ağ + ar + ak + os

İki kelimede ayrı görünen son harflerdir. Halbuki (ğ, y, g, k, h) Türk lehçelerinde (s, z, ş....) ye tahavvül eder. Onun için burada (h = s) dir.

(1) ağ: Sonra gelen söz unsuru ile kaynaşarak düşmüş olan köktür. Manası "büyüklük, yükseklik, kudret,, demektir.

(2) ar: Kökteki mananın bir süje veya objede tekarrürünü gösterir.

(3) ak: Kök anlamının kendi üzerinde tekarrür ettiği obje veya süjeyi bildirir.

(4) oh (os): Kendi üzerinde kök mefhumu tekarrür eden süjenin manasını tamamlar ve isimlendirir.

Şimdi "ağarokoh, ağarakos,, kelimeleri aldığı "Maître ve chef,, "arkh, arkos,, yani ebüyük olan, kuvvetli olan, efendi olan» demektir.

Not: 1 — Kelimeyi biz bugün "hâmi, himaye, iltimas, müzahir anlamlarında "arka" olarak kullanıyoruz. (arha) şekli de vardır. "Himaye edilmiş, tatmin edilmiş,, demek olan (arhayın) gibi (arkayın) da o manadadır.

Not: 2 — "Himaye etmek, iltimas etmek, itimat etmek, istinat etmek,, gibi anlamlarda (arkalanmak), "galip" anlamında (arkan) kelimeleri vardır.

İtectôn, Tektôn

İkinci unsur olan "tecte" sözü ile bunun aslı denilen "itectôn" (constructeur), "tektô,, (ouvrier) kelimelerinin analizi:

Tecte = eğ + it + ek + et + eğ

İtekton —

Tekton: eğ + it + ek + et + on

(1) Eğ: Yapmak, inşa etmek ("ay,, gibi) anlamına köktür.

(2) İt: Kök anlamını yapan, yaptıran, veya onun yapılmış olduğunu gösteren ektir.

(3) Ek: Kök anlamının kendi üzerinde yapılmış olduğunu gösterir.

(4) Et: Bu anlama sahip olan unsuru işaret eder.

(5) Eğ: Kelimenin manasını tamamlar ve isimlendirir.

"Eğiteketeğ,, sözünün son şekli "iteke" inşa edici (Constructeur, ouvrier) demektir. Kelimenin ikinci şeklinde sonda bulunan (n), (ğ) yerine geçmiş bir "sağır kef" tir.

Arşitekt

"Arkh,, ve «arkos» sözleri "tekte" ile birleşince (Arkitekte) olur. Baştaki "k", "ş" ye tahavvül ederek (Arşitekte) veya arşitekt olur. Bunun türkçe orijininden olduğunu bilerek kullanabiliriz. Bu kelimeyi mimar manasında arşitek talâffuz etmek kâfidir.

MİMAR

Etimolojisi şudur

(1) (2) (3) (4)

(iğ + im + iğ + ar)

(1) Hareket ve faaliyet anlatan köktür.

(2) Hareket ve faaliyet kendinde tecelli eden süje veya objeyi gösterir.

(3) Buraya kadar olan kelimenin manasını tamamlar ve isimlendirir.

(4) Kelimenin anlamının müsbet ve kesin bir saha veya nokta üzerinde tekarrür ve temerküz ettiğini gösterir.

1 — Üçüncü unsur olan (iğ) baştaki (iğ) gibi düşüyor, (imar) şeklini alıyor ki "çalışma, yapma,, mefhumunun bir obje üzerinde tekarrürünü gösteren isimdir.

2 — Üçüncü unsur olan (iğ) fonetik icabı (im) şekline giriyor, (iğimmar) oluyor. Son fonetik şekli de (mimar) halini alıyor. Bu da mefhumun manasının süje üzerinde tekarrürünü gösterir.

Not: 1 — "Mimar" ile "memur,, arasında hiç bir fark yoktur.

(1) (2) (3) (4)

Mimar: eğ + em + iğ (m) + ar

Memur: eğ + em + eğ (m) + ur

Yani "ceht, emek, gayret, çalışma,, kendi üzerinde tekarrür eden süjenin adıdır.

Not: 2 — (Mimar) sözü bizim lûgat kitaplarımızda arapça olarak gösteriliyor. Fakat Arap dilinin kelimelerini gösteren lûgatlerde bu söze tesadüf edilemez. Demek ki bu söz Arap dilinin fasih denilen sözleri arasında yoktur. Sonradan yapmadır.

İbrahim Necmi Dilmen

YENİ NEŞRİYAT:

Kitap ve kitapçılık

Neşriyat hayatımızda ehemmiyetli bir ihtiyacı karşılayan bu faydalı mecmuanın dördüncü sayısı dolgun münderecatla çıkmıştır. "Kitap ve Kitapçılık,, her nüshasında baskı, yazı ve resim itibarile mükemmeliyete doğru gidiyor. Bu sayısında Asım Us tarafından yazılan "Ruhun gıdası,, ve Niyazi Ahmet Okan tarafından yazılan "Bir bavul dolusu basılmamış eseri olan muharrir,, başlıklı yazılar enteresandır; bu sonuncu yazıda meşhur kitap meraklılarından İsmail Fenninin evi, kitaplrı, notaları ve kumruları anlatılıyor.

Üniversite doçentlerinden bay Hilmi Ziya Ülkenin son zamanlarda dilimize kazandırdığı "ilim ve felsefe,, ve "yeni ilmî zihniyet,, "Aristonun metafiziği,, isimli eserler hakkındaki tetkik yazısile Hilmi Ziyanın tercümei hali bu sayının mündericatı arasındadır.

"Kitap ve Kitapçılık,, mecmuasının her sayısında alâka ile okunan kitap basıcılarının hatıraları serisine bu sayıda da devam edilerek kitapçı muallim Ahmet Halidin beyanatı neşrolunmaktadır.

Kitap yazan, yazdığı kitabı tabeden ve aynı kitabı mekteplerede de okutan Ahmet Halit bu vasıflarile kitapçılarımız ve belki de başka memleketler kitapçıları arasında bir hususiyet sahibidir.

Basma yazı ve resimleri derleme direktörlüğünün çalışmaları ve çıkardığı altı aylık bibliyografya hakkındaki tetkik yazısı ile başka memleketlerde çıkan Almanca, Fransızca ve İtalyanca kitaplar hakkındaki haberler de faydalıdır.

Yol vergisi verecek bayanlar

Erkeklerden yol vergisi alındığı gibi çalışan kadınlardan da yol vergisi alınmasına dair Nafia Bakanlığı tarafından bir kanun projesi hazırlanmakta olduğunu evvelce yazmıştık.

Bu kanun kabul edildiği takdirde şehrimizde maaş alan bayanlardan 1079 ilk okul öğretmeni ile 125 orta tedrisat öğretmeninden kesilecek yol parasının mikdarı senede 7224 lira tutacaktır.

Liman tarife komisyonunda toplantı

Liman tarife komisyonu dün de deniz ticaret müdürlüğünde toplanmışlardır. Dünkü toplantıda ekonomi bakanlığının raporu okunmuştur. Şimdiye kadar yapılan toplantıda tarifeler tetkik edilmiş, alâkadar zatlar, istenen malûmatları vermişlerdi. Bakanlığın raporu da okunduğundan gelecek toplantıda karar verileceği umulmaktadır.

KISA HABERLER

* Polis ikinci komiserliğinden birinci komiserliğine ve birinci komiserlikten merkez memurluğuna terfi etmek istiyenler arasında bir kaç gün sonra bir imtihan yapılacaktır.

* Bazı bakkalların peynir, zeytin ve yağ muhafazası için kullandıkları teneke kapların paslı oldukları görülmüştür. Belediye paslı kaplar içinde rast geldiği maddeleri bundan sonra imha edecektir.

* İstanbul plânını yapacak Prostun Paristen daveti için iç bakanlığının tasvibi bekleniyor.

* Kar topu yasak olduğu halde son yağışta kar potu oynayanlara tesadüf edilmiştir. Bundan sonra sokakta kar topu oynayanlar hakkında zabıtaca zabıt tutulacktır.

* İstnbulun tenvirat ihtiyacını karşılamak üzere belediye tarafından muhtelif şubelere lâmba ihtiyacına dair sorulan suallere birer birer cevap gelmektedir. Bu suretle bugünkü mevcuttan iki misli fazla lâmbaya ihtiyaç hasıl olacağı ümit ediliyor.

* Beşiktaş hattına işliyen arabaların Karaköyde beklememeleri için ayrı bir hat yapılması kararlaşmıştır.

* Son günlerde bayat pasta satan dükkânların fazlalaştığı görülmüştür. Bunlar sıkı bir teftişe tabi tutulacaklardır.

* Saylavlığa seçilen profesör Ali Saimin yerine morg müdürlüğüne muavin doktor Rahmi getirilmiştir.

* Yüksek kalitede pamuk istihsalini temin için bu seneden itibren muayyen mıntakalarda, muayyen zamanlarda yalnız muayyen tohumlar ekilecektir.

Müzeler kütüphane memurluğu — Müzeler umum direktörlüğü baş kâtibi Avni müzeler kütüphane memurluğuna tayin edilmiş baş kâtipliğe de memurlardan bay Vefik getirilmiştir.

San'at yolunda

Hikâye müsabakamız

Birinciye 20, ikinciye 15, üçüncüye 10 Lira vereceğiz

KURUN, san'atı teşvik, güzel yazıları tanıtmak emelile her yıl bir edebiyat müsabakası açmaya karar verdi. Bu yıl bu müsabakayı "Hikâye,, üzerinde açtık. Müsabaka şartları ve gönderilecek hikâye, üzerinde aradığımız değerler şunlardır:

1 — Mevzu serbesttir.

2 — Şimdiye kadar neşrolunmamış bulunacaktır.

3 — 1000 kelimeyi geçmiyecektir.

4 — Makine ile ve kâğıdın yalnız bir tarafına yazılacaktır.

5 — Şubatın sonuncu gününe kadar elimize varmış bulunacaktır.

6 — Müsabakaya girenler, gönderdikleri hikâyelerin altına adlarını yazmıyacaklar, herhangi bir işaret koymıyacaklar, yalnız müsveddelerini kendilerinde muhafaza edeceklerdir.

7 — Tanınmış muharrirlerden mürekkep bir jüri heyeti, gönderilen hikâyeleri okuyarak birinciliği, ikinciliği, üçüncülüğü kazanan hikâyeleri tesbit edecek, bu hikâyelerin ilk satırları gazetede neşredilecektir. Müsabakayı kazananlar ellerindeki müsveddeleriyle idaremize gelerek kazandıklarını bildireceklerdir.

8 — Birinciliği kazanana, 20, ikinciliği kazanana 15, üçüncülüğü kazanana 10 lira hediye edilecek ve hikâyeleri 936 yılının en güzel hikâyeleri olarak neşredilecektir.

★

Hikâyeler bugünden itibaren yazı işleri müdürlüğümüze gönderilebilir. Zarfın üzerine "Hikâye müsabakası,, kayd' konulmalıdır.

FAYDALI BİLGİLER

Kadın - Moda

"VAKIT,, moda salonunun gördüğü rağbet

Dün havanın fenalığına rağ[...] tanbul Bayan ve Bayları "VAK[...] nasındaki moda salonunu doldu[...] lardı.

Almanyanın "BEYER" mo[...] nin en seçme model mecmuala[...] kitaplarını teşhir eden bu salo[...] yüzlerce kadın ve erkek ziyare[...] di.

Teşhir edilen model mecmuala[...] gin, orta halli herkesin kendi e[...] pabileceği bir çok kolaylıkları [...] terdiği için rağbet çok artmış [...] yordu.

Bu işlerden anlıyan bir baya[...] her ziyaretçiye bu yepyeni ve [...] lun başka hiç bir yerinde bul[...] modeller hakkında izahat veriy[...]

Bir çok bayanlar, bu mecmu[...] bone olmuş, yeni siparişler ver[...] dalı bulmuşlardır. Kendi işini [...] görmek arzusu şöyle dursun, [...] zarif giyinenleri arasında da [...] istiyen herkes bu salonu bir ke[...] görüyor, görmelidir de...

Ankara caddesindeki "VAT[...] ne gelmişken, İstanbulun bu [...] müessesesinin diğer yenilikler[...] ve ecnebi diller üzerine çıkmış [...] dünya esrelerinin satıldığı ye[...] İstediğiniz gibi görebilirsiniz.

Davet Ediyoruz!..

Gazetelerimizde, mecmualarda, fotoğraflarını gördüğünüz, elbise[...] ler, ince tül ve yün elişlerinin patronlarını çok nefis bir şekilde bas[...] mış olarak salonumuzda görebilirsiniz!.

Bunlardan hoşunuza gidenleri alabilirsiniz de!..

Almanyadaki Beyer meşhur moda müessesesinin üzerinde ço[...] uğraştığı son modeller cidden caziptir. VAKIT kütüphanesinin m[...] da salonunu şimdiye kadar ziyaret eden sayın bayanlar, bu teşebbüs[...] dolayı memnuniyetlerini izhar etmek lûtfünde bulunmuşlardır.

Büyüklerin, gençlerin, bebeklerin bir modelde değil bir mecmua[...] neşredilen muhtelif modellerde hoşlarına gidecek bir şey bulmamaları [...] bil değildir.

Giyinmenin, salon döşemenin, ve en son moda möblelerle evle[...] nizi süslemenin büyük masraflara mütevakkıf olmadığını ve az b[...] masrafla bunların temini mümkün olduğunu göreceksiniz!

Yeni tatlılar nasıl ihzar edilir? Sofralarınızı son modaya göre n[...] sıl süsleyebilirsiniz?

Bu bahsettiklerimiz, bizde olanların bir kısmıdır. Sizi alâkad[...] edecek çok yenilikler karşısında kalacağınıza emin olan kütüphane[...] sayın Bayanları küçük salonumuzu görmeğe davet eder.

Belediye memurları yardım cemiyeti

Geçen sene 5356 Lira para yardımı yapılmış

Belediye memurlarından ölenlere ve ailelerine yardım cemiyeti dün sabah onda belediye şehir meclisi salonunda senelik kongresini yapmıştır.

Celseyi cemiyetin reisi Bay Nuri açmış, kongre reisliğine belediye hukuk işleri müdür muavini Bay Eşref seçilmiştir.

Okunan faaliyet raporuna göre geçen sene belediye memurlarından 38 kişi ölmüş, bunların ailelerine 5356 lira para yardımı yapılmıştır.

Bundan başka bir memurun büyük anası, bir memurun büyük babası, 26 memurun anası, 29 memurun babası, 22 memurun zevcesi, 50 memurun çocuğu ölmüş, bunlar için 7708 lira yardım edilmiştir. Rapor tasvip edilmiş, bundan sonra yeni idare heyeti seçilmiştir. Reisliğe belediye reis muavinlerinden Bay Nuri, azalıklara hesap işleri müdürü Bay Kemal, muamelât şubesi müdürü bay Zühtü, muhasipliğe hesap işleri müdür muavini bay Nail, veznedarlığa masraf şubesi memurlarından bay Halil seçilmişlerdir,

Erkeği öldüren kadının duruş[...]

Gülizarın davasına [...] Cezada dün de ba[...]

Ailesinden birini öldürdüğü[...] besliyerek, öç almak maksadile, [...] det evvel Galatada Kâzım ismi[...] rini tabanca ile öldürmekten [...] ağır ceza hakyerinde duruşma[...] yan Gülizarın davasına, dün de [...] mıştır.

Duruşma, taşrada bulunduğu [...] lan Mehmet ismindeki şahidin [...] yolile ifadesinin alınmasına ve [...] baroca bir avukat tayinine [...] Dünkü celsede, Mehmet hakkın[...] zılan istinabeye daha cevap g[...] tesbit edilmiştir. Baroca vekil [...] lunan Lem'i, hakyerine gelmiş[...]

Duruşma, istinabe cevabının [...] si ve avukatın dosyayı gözden [...] rek müdafaaya hazırlık yapma[...] başka güne bırakılmıştır.

KONSERVATUAR ORKEST[...]

Şef: CEMAL REŞİT [...]

Solist: FERDİ VON STAT[...]

19 Şubat 936 Çarşamba Saat 21[...]

SARAY Sinemasında. Program[...] delsohn, Beethoven, Franck[...] gişededir.

ABONE ŞARTLARI:

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
Memleketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	150
Posta birliğine girmiyen yerlere	1800	950	500	180

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır

YAZI VE YONETİM YERİ:

İstanbul, Ankara caddesi, (VARİT yurdu)

Telefon {İdare: 24370 / Yazı işleri: 21413

Telgraf adresi: KURUN İstanbul

Posta kutusu No. 46

Denizyolları işletme idaresi muhtelit komisyonundan:

1 — Almanyaya tahsile gönderilecek talebe ve stajiyerlerin müracaat istida şubat 20 inci perşembe günü akşamına kadar kabul olunacak ve bu tarihten sonra yapılacak müracaatlar nazarı dikkate alınmıyacaktır.

2 — Şimdiye kadar müracaat etmiş, ve edecek olan talipler iki kıta fotoğraf, nüfus hüviyet cüzdanı, mektep ve tahsillerine aid vesikaları beraberlerinde oldukları halde şubatın 21 ve 22 inci günleri Topanede Denizyolları idaresindeki Komisyonumuza bizat müracaat edeceklerdir.

3 — Bunlardan aranılan evsafı haiz olanlar mezkûr günlerde seçilecek ve imtihana sevk olunacaklardır.

4 — İmtihan, şubatın 23 ve 24 üncü günlerinde saat 9 da Ortaköyde Yüksek Deniz Ticaret Mektebinde icra olunacaktır. (868)

Istanbul Posta T. T. Başmüdürlüğünden:

1 — Hük ve Mors muhabere memuru yetiştirilmek üzere 1/3/936 dan itibaren İstanbulda 50 kişilik bir kurs açılacaktır.

2 — Kursa iştirak edebilmek için Türk orta mektep mezunu olmak, devlet hizmetine alınmasına mani bir suç ve mahkûmiyeti ve yaşı 30 dan fazla olmamak lâzımdır.

3 — Askerliğini bitirmiş olanlar tercih edilecek ve kursa devam ettiği müddetçe 75 kuruş yevmiye verilecektir.

4 — Talip olanların diğer şeraiti de anlamak üzere 28 — 2 — 936 akşamına kadar Başmüdüriyete müracaatları. (885)

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

1 — Çarşıda Parçacılar sokağında 18 No. lı dükkân.

2 — Bahçekapıda Çelebi oğlu Alâeddin, Marpuççularda Cami altında küçük ardiye. Kira müddeti: 936 senesi mayıs nihayetine kadar.

3 — Eminönü, Köprü başında Valde hanının deniz tarafında 28 No. lı mağaza.

4 — Aksarayda Babahasanı âlemi mahallesinde Babahasanı âlemi camii.

5 — Sultanahmette Üçler mahallesinde Fuad paşa caddesinde 2 No. lı mektep mahallı.

6 — Eyübde Camii kebir mahallesinde Haffaflar sokağında ahır ve ardiye.

7 — Ahı çelebi mahallesinde Odun kapısında Hacı Salih ağa camii arkasında damlalık mahalli.

Kira müddeti: 937 senesi mayıs nihayetine kadar.

8 — Eyübde Nişancı mahallesinde 1 No. lı hane.

Kira müddeti: 938 senesi mayıs nihayetine kadar.

9 — Sayım ocağı, Hekim suyunda beş bin metre tarla.

10 — Sayım ocağı, Balıklı derede altmış beş bin metre tarla.

11 — Sayım ocağı, Kanlı çeşmede, Gümüş suyu, Yıldız tabya üç parçada seksen bin metre tarla.

Kira müddeti: Teslimi tarihinden 938 senesi kasım iptidasına kadar.

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konmuştur. İstekliler 25 şubat 936 salı günü saat on beşe kadar İstanbul Vakıflar Direktörlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (832)

---

1 — Eyübde Bahariyede Mevlevihane arsası ile yanındaki kulübe.

Kira müddeti: 936 senesi mayıs nihayetine kadar.

2 — Aksarayda Baba hasanı âlemi mahallesinde Cami sokağında Cami içinde iki oda.

Kira müddeti: 937 senesi mayıs nihayetine kadar.

Yukarıda yazılı mahallerin arttırmaları uzatılmıştır. İstekliler 21 şubat 936 cuma günü saat on beşe kadar İstanbul Vakıflar Baş Müdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (899)

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2 1/2 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9 1/2 . 12" saatleri hakikî fukaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044

Doktor

Hüseyin Usman

Sabık Haseki hastanesi dahiliye mütehassısı

Lâleli Lûtfü apartımanı saat 4 - 7 e kadar telefon: 22459

Üsküdar birinci sulh hukuk mahkemesinden:

Galatada Tophanede maliye tahsil şubesinde memur Kemal İbrahim.

Osman Nurinin aleyhinize açmış olduğu alacak davasından dolayı gönderilen tebliğnamede ikametgâhınız meçhul bulunduğu mübaşır tarafından verilen şerhten anlaşılmış ve ilânen tebligat icrasına karar verilmiş olduğundan mahkemenin muallak bulunduğu 21-3.936 cumartesi saat 10 da Üsküdar birinci sulh hukuk mahkesine gelmeniz lüzumu ilânen tebliğ olunur.

(V. No. 13675)

Dr. Mehmet Ali

Bevliye mütehassısı

Köprübaşı: Eminönü han Tel: 21915

İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinden:

Yakup kızı Memnune tarafından Fatih belediyesi itfaiyesi sabık efradından iken halen ikametgâhı belli olmayan kocası Mehmet Ali aleyhine açılan boşanma davasının tahkikatında: Beş gün zarfında on gün müddetle ilânen tebliğine ve tahkikatın 18-3.936 çar. şamba saat 10 a talikine karar verilmiş ve gıyap kararının bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış bulunduğun muayyen gün ve saatte İstanbul asliye altıncı hukuk dairesinde bulunulması ve aksi takdirde müteakip kanunî muamelenin yapılacağı tebliğ yerinde olmak üzere ilân olunur. 11-2.936

LİON

Şık Bayanlar Mağazası

Çamaşır

Yüksek kalite
Modern biçki
Elverişli fiyatlar

İstiklâl caddesi 272 - 4

Türk elbise deposu

Bahçekapı Şekerci Hacı Bekir karşısında 86 numarada aradığınız yerli ve ecnebi hazır ve ısmarlama elbiseler, palto, pardesular, çocuk elbiseleri ehven fiyatla bulabilirsiniz.

Yeni çeşitler gelmişir. Fırsattan istifade ediniz. (V. No. 13227)

Peşin ve veresiye muamele yapılır.

İstanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesi başkanlığından:

Bedriye vekili avukat, Mahmutpaşa Kefelihan 41 numaralı yazıhanede Hayri tarafından Fındıklı Fedai çıkmazında 9 numarada mukim iken yazılı adreste bulunamamasına binaen poliste yapılan ve bildirilen tahkikat adresine göre Sıraserviler Abdullah sokak 42 numarada oturan İhsane aleyhine açılan nikâh kaydının iptali davası arzıhalinin bir sureti müddeaaleyhaya tebliğ edilmek istenilmişse de yukarda gösterilen her iki adreste de bulunamadığı mübaşirin meşruhatından ve polisin tasdikinden anlaşılmakla H. U. M. K. 141 inci maddesi mucibince keyfiyetin bir ay müddetle ilânına ve müddeaaleyhanın bu müddet zarfında mahkemeye müracaalt dava arzıhalini tebellüğ ve on gün içinde cevap vermesi lüzumuna karar verilmiş olduğundan keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 17-2-936 (V. No. 13667)

ZAYİ

Beyoğlu emvalinden aldığım maaş beratımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. (V. No. 13656)

Fatma Sûzidil

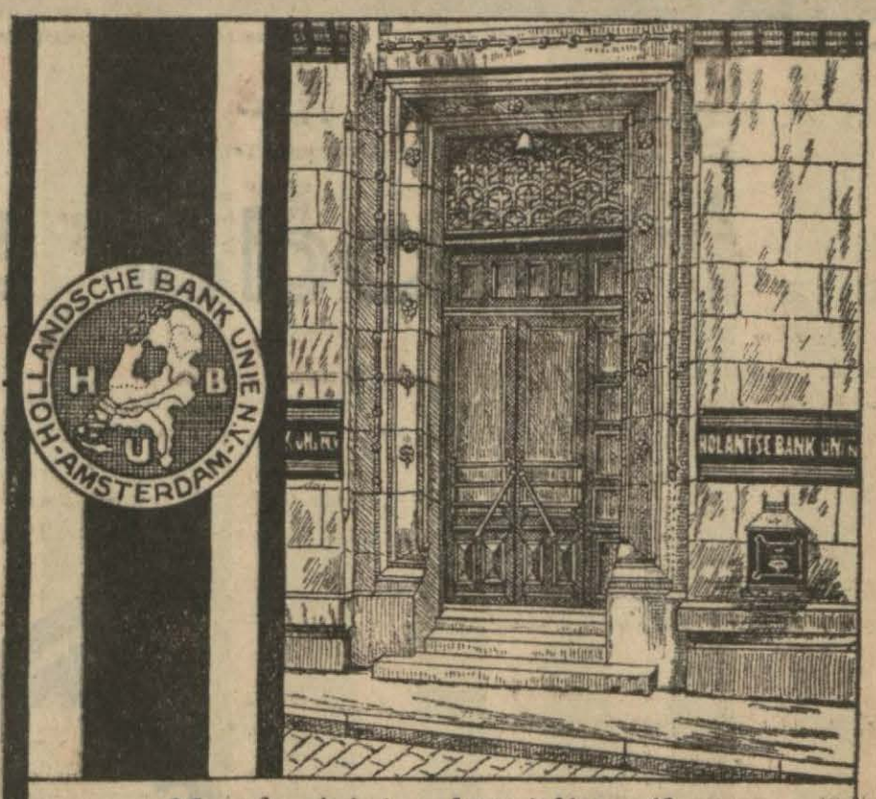

Mevduat için elverişli şartlar
Para plasmanı için öğütler
Kiralık Kasalar

Bütün gün arasız açıktır

Jandarma genel komutanlığı Ankara satınalma komisyonundan:

1 — Eldeki vasıflarına uygun 1500 kilo Eger sabunu eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 29/2/936 cumartesi günü saat 10 da Ankarada Jandarma Genel Komutanlığı kurağında Satın alma Komisyonunca yapılacaktır.

2 — 1500 kilosuna 750 lira değer biçilen sabun şartnamesi parasız olarak Komisyonundan alınabilir.

3 — Eksiltme pazarlığına girmek istiyenlerin 56 lira 25 kuruşluk teminat makbuzu ile gün ve saatinde Komisyona baş vurmaları. (321) (786)

Istanbul müzeleri genel direktörlüğünden:

Topkapı sarayı müzesinde keşif bedeli 1375 lira 74 kuruş olan Hazine koğuşunun onarımı ile Bağdad köşkünün 520 lira 95 kuruş keşif bedelli beş adet demir muhafaza camekânı açık eksiltmeye konulmuştur.

Hazine koğuşunun muvakkat teminatı 104, Bağdad köşkünün 40 liradır. İhale 20 şubat 936 perşembe günü saat 14,30 da Müzeler Genel Direktörlüğünde yapılacaktır. İsteklilerin şeraiti anlamak ve keşifname ve şartnameleri görmek üzere her gün müzeler idaresine baş vurmaları. (613)

Devlet Demiryolları ve limanları işletme Umum idaresi ilânları

Beherinin muhammen bedeli 162 kuruş 31 santim olan 140,000 tane kayın travers 9 mart 936 paz artesi günü saat 15 de kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 12606,70 liralık muvakat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır. Şartnameler beheri 1135 kuruş mukabilinde Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (907)

İstanbul Belediyesi ilânları

Sultanahmette Belediye Levazım ambarında mevcut olup 17/2/936 tarihinde yerinde arttırma ile satılacağı ilân edilen muhtelif cins köhne eşyanın arttırma suretile satışına 28/2/936 salı günü de devam edileceğinden isteklilerin saat 13 den 16 ya kadar orada bulunacak komisyona müracaat etmeleri. (B.) (917)

Keşif bedeli 72 lira 27 kuruş olan Çatalcaya bağlı Bojdar köyü mektebi tamiri pazarlığa konulmuştur. Keşif evrakı levazım müdürlüğünde görülür. Pazarlığa girmek istiyenler 550 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 20 — 2 — 936 perşembe günü saat 15 de daimî encümende bulunmalıdır. (İ) (916)

Posta T. T. binalar ve levazım müdürlüğünden:

Ankara ve İstanbul telsiz istasyonları ihtiyacı için alınacak 4000 lira muhammen bedelli akümülâtör ve pil malzemesinin 13/2/936 tarihinde yapılan eksiltmesinde takarrür eden neticeye göre 24/2/936 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de tekrar eksiltmesi yapılmak üzere on gün müddetle temdid edilmiştir. İsteklilerin müracaatları ilân olunur. (361) (882)

Sahibi: ASIM Us — Vakıt Matbaası Neşriyat Direktörü: Refik A. Sevengil

BAYANLAR!..

... Moda Salonu Açıldı ...

TAFSİLATI 4 üncü SAYIFADA